საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია

სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული საწარმოების გამჭვირვალობა და ანგარიშვალდებულება

თბილისი
2015

კვლევა განხორციელდა საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის მიერ პროექტის - "ანგარიშვალდებული და გამჭვირვალე მმართველობის ხელშეწყობა საქართველოში" - ფარგლებში, "ღია საზოგადოების ფონდების" (OSF) ფინანსური მხარდაჭერით.

გამოცემაზე პასუხისმგებელია საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია და მისი შინაარსი არ გამოხატავს დონორის ოფიციალურ პოზიციას.

ავტორები: **სალომე საღარაძე**
სოფიო ჭარელი
სულხან სალაძე

კვლევის ასისტენტი: **გვანცა ხარებავა**

რედაქტორი: **ხათუნა ყვირალაშვილი**

ტექ. რედაქტორი: **ირაკლი სვანიძე**

გამოცემაზე პასუხისმგებელი: **თამარ გვარამაძე**
სულხან სალაძე

აიწყო და დაკაბადონდა
საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციაში.
ჯ. კახიძის ქ.15 თბილისი 0102 საქართველო
(+995 32) 295 23 53, 293 61 01
ვებ-გვერდი: www.gyla.ge
ელ-ფოსტა: gyla@gyla.ge

აკრძალულია აქ მოყვანილი მასალების გადაბეჭდვა, გამრავლება ან გავრცელება კომერციული მიზნით, ასოციაციის წერილობითი ნებართვის გარეშე

© 2015, საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია

ს ა რ ჩ ე ვ ი

1. მიზნები და მიზეზები 4

2. მეთოდოლოგია 4

3. ძირითადი მიგნებები 5

4. საქართველოს კანონმდებლობა 6

4.1. სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო 7

4.2. სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო, როგორც საწარმოთა ქმედითი მმართველი - საქმიანობის პრაქტიკული ასპექტები 8

5. სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული იურიდიული პირები 10

5.1. სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვაში არსებული სახელმწიფო საწარმოები 10

5.1.1. მართვის უფლებით გადაცემული საწარმოები 13

5.2. სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული საწარმოების გამჭვირვალობა და ანგარიშვალდებულება 14

ა) თანამდებობის პირის ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციის წარდგენა 15

ბ) სახელმწიფო შესყიდვები 16

5.3. სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოების ქონება 18

5.4. მომგებიანი საწარმოები 20

5.5. საწარმოების ონლაინ-გამჭვირვალობა 21

დასკვნა 29

დანართი #1 30

დანართი #2 39

1. მიზნები და მიზეზები

ბოლო წლების განმავლობაში სახელმწიფო აქტიურად აფუძნებდა როგორც სამეწარმეო, ისე არასამეწარმეო იურიდიულ პირებს და, მთელ რიგ შემთხვევებში, მათზე მნიშვნელოვანი საჯარო უფლებამოსილების დელეგირებას ახდენდა. ამასთან, არაერთი ფართომასშტაბიანი პროექტი, რომლის დაფინანსების წყაროს სახელმწიფო ბიუჯეტი წარმოადგენდა, სწორედ სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული იურიდიული პირების უშუალო მონაწილეობით ხორციელდებოდა. ხოლო, ამ იურიდიული პირების მართვა-განკარგვაში დღემდე რჩება მნიშვნელოვანი საჯარო ქონება, რომელიც დადგენილი წესით მათ გადაეცემა.

მიუხედავად იმისა, რომ სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული სამეწარმეო თუ არასამეწარმეო იურიდიული პირები აქტიურად იყვნენ (არიან) ჩართულნი არაერთ პროექტში, თავად ამ იურიდიული პირების გამჭვირვალობის და ანგარიშვალდებულების სტანდარტი ძალიან დაბალია და, რიგ შემთხვევაში, საერთოდ არ არსებობს. სამწუხაროდ, არსებითი ცვლილებები, რასაც სისტემური ხასიათი ექნებოდა და სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული სამეწარმეო თუ არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების გამჭვირვალობის მაღალ სტანდარტს დაადგენდა, დღემდე არ განხორციელებულა.

საგულისხმოა ისიც, რომ საკითხის პრობლემურობის შესახებ საუბარი იყო ასევე ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (OECD) მესამე მონიტორინგის ანგარიშში.[1] მაგ: OECD-ის ანგარიშის თანახმად, გამჭვირვალობის ნაკლებობის, არაერთი საგამონაკლისო წესისა და მმართველობითი ორგანოების დაკომპლექტებისას კონკურსის ფორმის გამოუყენებლობის გამო, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოებში მაღალია კორუფციის რისკი.[2]

ზემოთ აღნიშნული საკითხები, მხოლოდ მცირედი ჩამონათვალია იმ მიზეზებისა, რაც გახდა კვლევის წინაპირობა.

კვლევის მიზანს წარმოადგენს:

- საკანონმდებლო ბაზის ანალიზი (სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებულ სამეწარმეო იურიდიულ პირებთან მიმართებით);
- სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული სამეწარმეო იურიდიული პირების შესახებ ინფორმაციის მოძიება და მათი კლასიფიკაცია საწარმოებში სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობისა და, ასევე, ფუნქციების მიხედვით;
- სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული საწარმოების მიმოხილვა სტატუსის (მოქმედი, უმოქმედო) და არსებული კაპიტალის მიხედვით;
- აღნიშნული საწარმოების გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების სტანდარტების შეფასება (მაგ. არსებობს თუ არა ეთიკის სტანდარტის დამდგენი შიდა დოკუმენტები, შიდა აუდიტები, კორუფციის პრევენცია, მენეჯერულ თანამდებობებზე კონკურსის წესით კანდიდატების შერჩევა და სხვა);
- სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს როლი და მნიშვნელობა სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებულ სამეწარმეო იურიდიულ პირებთან მიმართებით. ამავე სააგენტოს სტრატეგია და გამჭვირვალობის და ანგარიშვალდებულების ადგილი სტრატეგიაში.

კვლევა არ მოიცავს იმ სამეწარმეო იურიდიულ პირებს, რომლებიც ადგილობრივი თვითმმართველობების მიერ არიან დაფუძნებულნი, ასევე, იმ საწარმოებს, რომლებიც, მართალია, სახელმწიფოს მიერ იქნა დაფუძნებული, მაგრამ მართვის უფლებით გადაცემულია საჯარო თუ კერძო პირებისთვის.

2. მეთოდოლოგია

კვლევაზე მუშაობის დროს საია იყენებდა შემდეგ მეთოდებს:

- არსებული სამართლებრივი ბაზის ზოგადი ანალიზი;
- მთავრობის ადმინისტრაციიდან, სამინისტროებიდან და სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოდან შესაბამისი საჯარო ინფორმაციის გამოთხოვნა.

კვლევაზე მუშაობის დროს დეტალურად გაანალიზდა მიღებული ინფორმაცია. პარალელურად, საიამ დაამუშავა www.declaration.gov.ge-ზე გამოქვეყნებული თანამდებობის პირთა ქონებრივი დეკლარაციების ის ნაწილი, რომელიც სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული საწარმოების ხელმძღვანელების (დირექტორების) წლიურ შემოსავალს შეეხებოდა. ასევე, განხორციელდა სახელმწიფოს მართვაში არსებული იმ საწარმოების ვებ-გვერდების მონიტორინგი, რომელთა კაპიტალი მილიონ ლარს აღემატებოდა.

[1] http://www.oecd.org/corruption/acn/GEORGIAThirdRoundMonitoringReportENG.pdf;

[2] OECD 3rd Round Monitoring Report, p.102-103;

3. ძირითადი მიგნებები

კვლევის შედეგების გათვალისწინებით, შემდეგი მნიშვნელოვანი მიგნებების გამოყოფა შეიძლება:

- 2013 წელს სახელმწიფოს მართვაში არსებული 373 საწარმოდან მხოლოდ 13% იყო მომგებიანი.[3]
- არ არსებობს რაიმე სპეციალური რეგულაცია, რომელიც სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული საწარმოების გამჭვირვალობის თუნდაც მინიმალურ სტანდარტს დაადგენდა.
- 2014 წლის განმავლობაში[4] სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული სულ 52 საწარმოს დირექტორს/ხელმძღვანელს აქვს წარდგენილი ქონებრივი დეკლარაცია, რომლის მიხედვით, მათი შემოსავლები აღნიშნულ პოზიციაზე ჯამში 1,455,305 ლარს შეადგენს.
- სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვაში არსებული სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ საწარმოთა აქტივები ჯამში **922,265,390** ლარს და **244,560** აშშ დოლარს შეადგენს. მათ შორის ყველაზე დიდი საწესდებო კაპიტალი შპს „სახელმწიფო მომსახურების ბიუროს" აქვს – 226,355,957 ლარის ოდენობით. თუმცა, მიუხედავად კაპიტალის მოცულობისა, კომპანიას დღემდე ვებ-გვერდიც კი არ აქვს.
- საქართველოს მთავრობამ 2013-2014 წლების განმავლობაში 20 დადგენილება მიიღო სახელმწიფო შესყიდვების სპეციალური წესის შესახებ. ამ საწარმოთა შორისაა, მაგალითად: სს „საქართველოს ელექტრო სისტემა", სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი", შპს „თბილავიამშენი", შპს „საქართველოს ფოსტა", შპს „ენგურჰესი", შპს „საქართველოს ლატარიის კომპანია" და სხვა.
- ინფორმაციის ის კატეგორია, რომლის შეგროვებასაც სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო საწარმოებისთვის გაგზავნილი შაბლონით ცდილობს, უმეტესწილად ფინანსური ხასიათისაა. შაბლონის საშუალებით მონაცემთა შეგროვების მიზანს წარმოადგენს სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოების, როგორც მოქმედი საწარმოების, სიცოცხლისუნარიანობის დადგენა და, ასევე, საწარმოთა შეფასება მათი შემდგომი რეორგანიზაციის მიზნით. თუმცა, აღნიშნული შაბლონის საშუალებით მიღებული ინფორმაცია ვერ ჩაითვლება კორუფციის პრევენციისა და მასთან ბრძოლის ეფექტურ მექანიზმად.
- არ არის განსაზღვრული საწარმოების მხრიდან წლიური ანგარიშების წარდგენის ფორმა, წესი და პირობები. მსგავსი დოკუმენტების არარსებობა უარყოფით გავლენას ახდენს საწარმოებთან დაკავშირებით სრული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაზე.
- სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ იმ საწარმოთაგან, რომლებიც უშუალოდ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვის ქვეშ იმყოფებიან, 14 მათგანს გააჩნია ეთიკის მარეგულირებელი წესები და, ასევე, ახორციელებენ თვითშეფასების კვლევას. ხოლო 11 საწარმოში მხოლოდ ეთიკის მარეგულირებელი წესები არსებობს.
- სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვაში არსებულ არცერთ საწარმოში ამ დრომდე მმართველი რგოლის დანიშვნა კონკურსის წესით არ განხორციელებულა. სამწუხაროდ, მსგავსი ვალდებულება არც კანონით არის განსაზღვრული. ამასთან, კონკურსის და შეჯიბრებითობის წესების გამორიცხვა თავისთავად აჩენს საწარმოებში მენეჯერულ პოზიციაზე დასანიშნ პირთა მიმართ გადაწყვეტილების ერთპიროვნულად, პირადი სიმპათიის მიხედვით მიღების შესაძლებლობას.
- სააგენტო არ ფლობს ზუსტ ინფორმაციას საწარმოებში დასაქმებულ პირთა რაოდენობის შესახებ, რაც საწარმოების მხრიდან ანგარიშვალდებულების სისტემის სისუსტეზე მიუთითებს.
- სააგენტოს ინფორმაციით, 2012-2013 წლებში სახელმწიფომ ადგილობრივ თვითმმართველობებს 271 საწარმო გადასცა, ხოლო 27 საწარმო მართვის უფლებით არის გადაცემული სხვადასხვა პირზე (მათ შორის, სამინისტროებსა და კერძო კომპანიებზე).
- სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოთა უმეტესობას არ გააჩნია ვებ-გვერდი, არ არსებობს პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაცია განხორციელებული ღონისძიებების, სამომავლო გეგმების, წლიური ანგარიშებისა და სხვა მსგავსი ხასიათის საკითხების შესახებ.

[3] პროცენტულობა გამოთვლილია 2013 წელს არსებული სახელმწიფო საწარმოების რაოდენობის მიხედვით (373 საწარმო);

[4] მონაცემები გამოქვეყნებულია 2014 წელს და ასახავს გამოქვეყნების წინა წლის შემოსავლებს.

4. საქართველოს კანონმდებლობა

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის თანახმად, პირები ორ კატეგორიად იყოფიან: ფიზიკური პირები და იურიდიული პირები.[5] ამავე კოდექსის 24-ე მუხლი აყალიბებს იურიდიული პირის ცნებას, რომლის თანახმადაც, იურიდიული პირი არის განსაზღვრული მიზნის მისაღწევად შექმნილი, საკუთარი ქონების მქონე, ორგანიზებული წარმონაქმნი, რომელიც თავისი ქონებით დამოუკიდებლად აგებს პასუხს და საკუთარი სახელით იძენს უფლებებსა და მოვალეობებს, დებს გარიგებებს და შეუძლია სასამართლოში გამოვიდეს მოსარჩელედ და მოპასუხედ.[6]

იურიდიული პირის მრავალი სახე არსებობს. ის შეიძლება იყოს კორპორაციულად ორგანიზებული, წევრობაზე დაფუძნებული, წევრთა მდგომარეობაზე დამოკიდებული ან მისგან დამოუკიდებელი, მისდევდეს ან არ მისდევდეს მეწარმეობას. მიუხედავად ამ განსხვავებებისა, შესაძლებელია, გამოვყოთ იურიდიული პირის რამდენიმე მნიშვნელოვანი ნიშანი: ყოველი იურიდიული პირი იქმნება განსაზღვრული მიზნის მისაღწევად და ის, როგორც სამართლებრივი სუბიექტი, სწორედ ამ მიზანს ემსახურება. ამასთან, ყველა იურიდიული პირი წარმოადგენს ორგანიზაციულ წარმონაქმნს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ის იქმნება არა ერთჯერადი მოქმედების შესასრულებლად, არამედ ხანგრძლივი ვადით. იურიდიული პირის ქონება განცალკევებულია მისი დამფუძნებლების ქონებისაგან და ა.შ.

იურიდიული პირები, თავის მხრივ, იყოფიან საჯარო სამართლის[7] და კერძო სამართლის იურიდიულ პირებად. კერძო სამართლის იურიდიული პირების შექმნას საფუძვლად უდევს დამფუძნებელთა ნების თავისუფალი გამოვლენა და მხარეთა ავტონომიურობა. კერძო სამართლის იურიდიულ პირს უფლება აქვს, განახორციელოს ნებისმიერი საქმიანობა, რომელიც არ არის კანონით აკრძალული, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს საქმიანობა მისი სადამფუძნებლო დოკუმენტებით გათვალისწინებული. კერძო სამართლის იურიდიული პირები, თავის მხრივ, ორ ჯგუფად იყოფიან: სამეწარმეო (კომერციული) იურიდიული პირები, რომელთა მიზანს წარმოადგენს სამეწარმეო საქმიანობა და არასამეწარმეო (არაკომერციული პირები) იურიდიული პირები, რომლებიც ძირითადად არ მისდევენ სამეწარმეო საქმიანობას. მათ იდეალური მიზნის მქონე იურიდიულ პირებსაც უწოდებენ. იურიდიული პირი, რომლის მიზანია სამეწარმეო (კომერციული) საქმიანობა, უნდა შეიქმნას „მეწარმეთა შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად.[8] ხოლო იურიდიული პირი, რომლის მიზანია არასამეწარმეო საქმიანობა, უნდა დარეგისტრირდეს საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით დადგენილი წესით.[9]

სამეწარმეო იურიდიული პირი მოგებაზე ორიენტირებული საწარმოა, რომლის უმთავრეს მიზანს სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელება წარმოადგენს. სამეწარმეო საქმიანობის ცნებას „მეწარმეთა შესახებ" საქართველოს კანონი შემდეგნაირად განსაზღვრავს – მართლზომიერი და არაერთჯერადი საქმიანობა, რომელიც ხორციელდება მოგების მიღების მიზნით, დამოუკიდებლად და ორგანიზებულად.[10] ამავე კანონის თანახმად, ასევე განსაზღვრულია მეწარმე სუბიექტთა ჩამონათვალი, რომელთაც მიეკუთვნება: ინდივიდუალური მეწარმე, სოლიდარული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (სპს), კომანდიტური საზოგადოება (კს), შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება (შპს), სააქციო საზოგადოება (სს, კორპორაცია) და კოოპერატივი.

სახელმწიფოს მეწარმე სუბიექტთა დაფუძნება საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს (შემდგომში სააგენტო) მეშვეობით შეუძლია.[11] თუმცა, სახელმწიფო უფლებამოსილია, დააფუძნოს მხოლოდ ორი სახის საწარმო: შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება და სააქციო საზოგადოება.[12]

სახელმწიფოს, გარდა კონკრეტული ტიპის სამეწარმეო სუბიექტების დაარსებისა, ასევე შეუძლია, ფლობდეს წილებსა და აქციებს, რომლებიც მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიულ პირთა რეესტრში სახელმწიფოს სახელზე უნდა იყოს რეგისტრირებული. აქციები და წილები განეკუთვნება არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეს.[13]

მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრული უფლება-მოვალეობების გარდა, სახელ-

---

[5] საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, კარი პირველი.

[6] საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, მუხლი 24.

[7] გამომდინარე იქიდან, რომ კვლევის მიზანს წარმოადგენს სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული სამეწარმეო და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირები, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის ცნებასა და მარეგულირებელ ნორმებზე აღარ შევჩერდებით.

[8] საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, მუხლი 24, ნაწილი 5.

[9] საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, მუხლი 24, ნაწილი 6.

[10] მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის მეორე პუნქტი.

[11] „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 17 სექტემბრის #391 დადგენილება, მუხლი 3, პირველი პუნქტი, „ჟ" ქვეპუნქტი.

[12] „სახელმწიფო ქონების შესახებ საქართველოს კანონი, მუხლი 39, პუნქტი 2.

[13] სახელმწიფო ქონების შესახებ საქართველოს კანონი, მუხლი 39, პირველი პუნქტი.

მწიფოს დამატებით აქვს შესაძლებლობა, იმ საზოგადოებაში, რომელშიც ფლობს ხმათა საერთო რაოდენობის 50%-ზე მეტს, საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, შექმნას სამეთვალყურეო საბჭო.[14] ასეთ შემთხვევაში, სახელმწიფოს წარმომადგენელი სამეთვალყურეო საბჭოში შესაძლებელია იყოს საჯარო მოსამსახურე, თუ მას კონკრეტულ საწარმოსთან არ აქვს ინტერესთა კონფლიქტი. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები, რომლებიც იმავდროულად არიან საჯარო მოსამსახურეები, მათთვის დაკისრებულ მოვალეობებს ასრულებენ სათანადო ანაზღაურების გარეშე და მათი საქმიანობა არ ჩაითვლება საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობად. ხოლო სააქციო საზოგადოებაში, რომელშიც სახელმწიფო ფლობს ხმათა საერთო რაოდენობის 50%-ზე მეტს, სამეთვალყურეო საბჭომ დირექტორების დანიშვნა და მათი გამოწვევა უნდა შეუთანხმოს სახელმწიფოს მიერ ამ საკითხზე უფლებამინიჭებულ პირს. სამეთვალყურეო საბჭოსა და აქციონერებს შორის შეუთანხმებლობის შემთხვევაში, დირექტორის დანიშვნისა და გამოწვევის გადაწყვეტილებას იღებს საერთო კრება.[15]

4.1. სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო

როგორც კვლევაში აღინიშნა, სახელმწიფო უფლებამოსილია, ფლობდეს, სარგებლობდეს და განკარგავდეს მის საკუთრებაში არსებულ ქონებას მისი სურვილისამებრ, სხვა პირთა ინტერესების შელახვის გარეშე. ამ უფლებების განხორციელებას იგი სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მეშვეობით უზრუნველყოფს, რომელიც სსიპ „საწარმოთა მართვის სააგენტოს" სამართალმემკვიდრეს წარმოადგენს და ამ სტატუსით 2012 წლის 17 სექტემბრიდან ფუნქციონირებს.[16]

სააგენტოს – რომელიც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი სსიპ-ია – მიზანს წარმოადგენს: სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ და მოქმედ საწარმოებში პარტნიორის (აქციონერის) უფლებამოსილების განხორციელება. შესაბამისად, როგორც პარტნიორი, იგი იღებს გადაწყვეტილებებს შემდეგ საკითხებზე:[17]

- სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოს კაპიტალში ცვლილების განხორციელება;
- საწარმოების ბიზნეს-გეგმების დამტკიცება;
- საწარმოების მიერ სასესხო ვალდებულებების და კრედიტების აღება;
- საწარმოების მიერ ფილიალების დაფუძნება/ლიკვიდაცია;
- თავისი კომპეტენციის ფარგლებში, საწარმოების წმინდა მოგების განაწილება;
- საწარმოების რეორგანიზაცია, ლიკვიდაცია, რეაბილიტაციისა და გაკოტრების საქმის წარმოების გახსნა;
- საწარმოების ქონების დროებით სარგებლობაში გადაცემა, ჩამოწერა, გაყიდვა, გირაოთი, იპოთეკით და საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ფორმებით დატვირთვა.

სააგენტო მის მმართველობაში არსებულ წილებსა და აქციებთან დაკავშირებით კანონმდებლობით დადგენილ უფლება-მოვალეობებს ახორციელებს თავისი სტრუქტურული ქვედანაყოფების მეშვეობით, როგორიცაა:

- **ანალიტიკური დეპარტამენტი.**[18] დეპარტამენტის ძირითად ფუნქციას წარმოადგენს სააგენტოს მართვაში არსებული საწარმოების ფინანსური ანალიზი და აღნიშნულის საფუძველზე შემუშავებული წინადადებების/რეკომენდაციების სააგენტოსათვის წარდგენა;
- **მომსახურების მხარდაჭერის დეპარტამენტის სახელმწიფო საწარმოთა მართვის სამსახური.**[19] სამსახურის ძირითად ფუნქციას წარმოადგენს სამეწარმეო და არასამეწარმეო იურიდიული პირების დაფუძნებასთან, მმართველობაში არსებულ საწარმოებში პარტნიორის უფლება-მოვალეობების შესრულებასა და არსებული წილების/აქციებისა თუ ქონების განკარგვასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელება;

---

[14] მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონი, მუხლი 9, პუნქტი 8.

[15] მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონი, მუხლი 55, პუნქტი 7, „ვ[1]" ქვეპუნქტი.

[16] „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 17 სექტემბრის #391 დადგენილება, მუხლი 3.

[17] „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 17 სექტემბრის #391 დადგენილება, მუხლი 3, პირველი პუნქტი, „ტ" ქვეპუნქტი

[18] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 17 სექტემბრის #391 დადგენილება, მუხლი 12;

[19] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 17 სექტემბრის #391 დადგენილება, მუხლი 14, პუნქტი 4;

- **იურიდიული დეპარტამენტის სასამართლოსთან ურთიერთობის სამსახური.**[20] სამსახური ახორციელებს წარმომადგენლობას სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოებთან დაკავშირებულ სამოქალაქო, ადმინისტრაციულ და სისხლის სამართლის საქმეებზე, თუ სააგენტო წარმოადგენს მხარეს ან მესამე პირს. ამასთან, აღნიშნული საწარმოს ხელმძღვანელობაზე უფლებამოსილი პირი ვალდებულია, ადმინისტრაციული ორგანოს წინააღმდეგ სარჩელის აღძვრამდე ორი კვირის ვადაში წერილობით აცნობოს სააგენტოს. ასევე, საწარმოს ხელმძღვანელი ვალდებულია, სასამართლოს შეტყობინების მიღებიდან ერთი კვირის ვადაში წერილობით მიაწოდოს ინფორმაცია ქონების სააგენტოს იმ სასამართლო დავის შესახებ, რომელშიც საწარმო წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს.[21]

4.2. სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო, როგორც საწარმოთა ქმედითი მმართველი – საქმიანობის პრაქტიკული ასპექტები

როგორც სააგენტოსათვის მინიჭებული უფლებამოსილებების ანალიზი ცხადყოფს, ის ერთ-ერთ უმთავრეს მოთამაშეს წარმოადგენს სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოების განკარგვის, მართვისა თუ ზედამხედველობის კუთხით, განსაკუთრებით კი, იმ საწარმოებთან მიმართებით, სადაც სახელმწიფო აქციებისა თუ წილების 50%-ზე მეტს ფლობს. შესაბამისად, მნიშვნელოვანია, გავეცნოთ მის მიერ განხორციელებულ ღონისძიებებსა თუ სამომავლოდ დასახულ მიზნებს. ეს საშუალებას მოგვცემს, შევაფასოთ არსებული მდგომარეობა, წინ გადადგმული ნაბიჯები თუ ის პრობლემები, რომლებიც ჯერ კიდევ არსებობს.

სააგენტოს 2013 წლის ანგარიშის თანახმად, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოებში მდგომარეობის შესწავლისა და შემდგომი განვითარების მიზნით, შემუშავდა საწარმოთა მართვის 2014-2015 წლების სტრატეგია.[22] სტრატეგია 4 ძირითად ამოცანას აერთიანებდა:

- საწარმოთა აქტივების აღრიცხვა და მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა;
- კოორდინაციის გაუმჯობესება და კონტროლის მექანიზმების სრულყოფა;
- ოპტიმიზაცია-მინიმიზაციის პროცესის დასრულება;
- სტრატეგიული მიდგომების გატარება და საწარმოთა კერძო სექტორში გადატანა.[23]

სტრატეგიის განხორციელების პირველ ეტაპზე სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს ანალიტიკური დეპარტამენტის მიერ განხორციელდა რამდენიმე ღონისძიება:

- შემუშავდა ინფორმაციის შეგროვების ახალი შაბლონი, რომელიც 84 მოქმედ კომპანიას გაეგზავნა;
- გამოთხოვნილ იქნა საწარმოთა ბიზნეს-გეგმები, მათი შემდგომი განხილვისა და დამტკიცების მიზნით;
- შემუშავდა ბრძანება, რომელიც ავალდებულებდა საწარმოებს, მოეხდინათ საკუთარი აქტივების სრული ინვენტარიზაცია და გადაფასება, რათა მომხდარიყო მათი რეალური ღირებულების დადგენა.[24]

სააგენტოს მიერ შემუშავებული ანგარიშების თანახმად, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოებიდან ინფორმაციის მოძიება დაკავშირებული იყო ისეთ პრობლემებთან, როგორიცაა ინფორმაციის დროულად მიუწოდებლობა და მიწოდებული ინფორმაციის ძალიან დაბალი ხარისხი. არსებული მასალის ანალიზმა აჩვენა არაერთი არსებითი ხარვეზები, როგორიცაა ძალიან სუსტი ფინანსური მენეჯმენტი, საწარმოები, რომელთა არსებული სახით ფუნქციონირება სახელმწიფოსთვის უპერსპექტივოა, არაერთი სამედიცინო სფეროს საწარმო, რომელიც არსებითად დამოკიდებულია ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამის დაფინანსებაზე და სხვა. აღნიშნულის საფუძველზე, პრობლემების აღმოფხვრის კუთხით შემდგომი საანგარიშო პერიოდისათვის დაიგეგმა სხვადასხვა სახის ღონისძიებები.[25]

[20] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 17 სექტემბრის #391 დადგენილება, მუხლი 9, პუნქტი 3, „ა" ქვეპუნქტი.

[21] „სახელმწიფოს 50%-ზე მეტი წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოების კაპიტალში არსებული ან/და ბალანსზე რიცხული ძირითადი საშუალებების განკარგვის წესის დამტკიცების თაობაზე" საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2010 წლის 29 ოქტომბრის #1-1/1732 ბრძანება, მუხლი 2, პუნქტი 3.

[22] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2013 წლის ანგარიში - http://nasp.gov.ge/res/docs/2014040315020211567.pdf

[23] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის მე-2 კვარტალის ანგარიში - http://nasp.gov.ge/res/docs/2014073118490255733.pdf

[24] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის პირველი კვარტალის ანგარიში - http://nasp.gov.ge/res/docs/201405131023527785.pdf

[25] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის პირველი კვარტალის ანგარიში - http://nasp.gov.ge/res/docs/201405131023527785.pdf

სააგენტოს 2014 წლის მეორე კვარტლის ანგარიშის თანახმად, საწარმოებთან კოორდინაციის გაუმჯობესებისა და კონტროლის მექანიზმის სრულყოფის მიზნით, დაიწყო მონაცემთა შეგროვების ახალი ფორმის აქტიური გამოყენება და მის საფუძველზე აწყობილი ფინანსური ანალიზის მეთოდის ამოქმედება. მონაცემთა შეგროვების ახალი ფორმა გაეგზავნა 82 კომპანიას. განისაზღვრა კომპანიების მიერ ინფორმაციის მიწოდების დრო და ფორმატი. პერიოდულად მოხდა რეკომენდაციების გაცემა მონაცემთა შეგროვების ფორმის შევსებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე.[26]

ამავე პერიოდში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო 2014 წლის ბიზნეს-გეგმების შეგროვებასა და განხილვას. არსებული მონაცემების თანახმად, მხოლოდ 66-მა კომპანიამ შეძლო ბიზნეს-გეგმების მიწოდება, რომელთა უმრავლესობა არ აკმაყოფილებდა სააგენტოს მოთხოვნებს. შესაბამისად, არსებული ხარვეზის აღმოფხვრის მიზნით, სააგენტო აგრძელებს აქტიურ მუშაობას კომპანიის მენეჯმენტთან.[27]

სააგენტოს 2014 წლის საერთო ანგარიშის თანახმად, ოპტიმიზაცია-მინიმიზაციის პროცესის ფარგლებში, სახელმწიფოს დაქვემდებარებაში არსებული უმოქმედო საწარმოების ლიკვიდირების, გაკოტრებისა და რეორგანიზაციის შედეგად, 2014 წლის ბოლოს სააგენტოს მართვას დაქვემდებარებული საწარმოების რაოდენობა 36%-ით შემცირდა.[28]

ამავე ანგარიშის თანახმად, გარკვეული მოდიფიკაცია განიცადა ორგანიზაციის სტრატეგიულმა მიზნებმა და იგი შემდეგნაირად ჩამოყალიბდა:[29]

- მართვის ეფექტური მექანიზმებისა და მონაცემთა ერთიანი სისტემის შექმნა;
- ქონების რაციონალური განკარგვის უზრუნველყოფა;
- სერვისულ ორგანიზაციად ტრანსფორმირება;
- საწარმოთა ქმედით მმართველად ჩამოყალიბება;
- გამჭვირვალობისა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

კვლევის შინაარსის გათვალისწინებით, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია გამჭვირვალობისა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით გატარებული ღონისძიებების განხილვა. სააგენტოს 2014 წლის ანგარიშის თანახმად, აღნიშნული უმეტესწილად მოიცავდა სააგენტოს ვებ-გვერდის განვითარების მიზნით განხორციელებულ აქტივობებს, კერძოდ, ვებ-გვერდზე განთავსდა სააგენტოსთან დაკავშირებული ნებისმიერი სახის ინფორმაცია, ასევე – ინფორმაცია სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული და საპრივატიზაციოდ წარმოდგენილი ობიექტების, მიმდინარე და ჩატარებული აუქციონების შესახებ.

სააგენტოს საქმიანობის შესახებ სრულყოფილი სურათის შექმნის მიზნით, კვლევისთვის მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ საიამ სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოდან დამატებით გამოითხოვა ინფორმაცია, რომლის შესწავლის შედეგადაც ცნობილი გახდა, რომ:[30]

- ამ ეტაპზე სააგენტო მუშაობს გრძელვადიანი და ვრცელი სტრატეგიული გეგმის შემუშავებაზე, რომელიც კიდევ უფრო მეტად იქნება მიახლოებული სააგენტოს მიმდინარე საჭიროებებთან და საშუალებას მისცემს მას, შეაფასოს განვლილ პერიოდში მიღწეული შედეგები, შექმნილი შეფერხებები და განავითაროს ახალი პერსპექტივები.[31] ***ამასთან, საიას მოთხოვნის მიუხედავად, არ იქნა მოწოდებული სააგენტოს 2013-2014 წლების ანგარიშებში წარმოდგენილი სტრატეგია;***
- სააგენტოს 2013 წლის ანგარიშში აღნიშნული საწარმოთა ფინანსური რისკების შეფასების მეთოდოლოგია გულისხმობს შემდეგს – ***საწარმოთა რისკიანობის შესაფასებლად სააგენტო არჩევს კრიტერიუმებს, რომლებიც განისაზღვრება პერიოდულად და რომელთა ერთობლიობიდან დგება რისკიანობის რეიტინგი. ხოლო შეფასებისას სააგენტო იყენებს კრიტერიუმების იერარქიული შეფასების მეთოდოლოგიას;***[32]
- ინფორმაციის შეგროვების მიზნით საწარმოებში გაგზავნილი შაბლონი უმეტესწილად ფინანსური ხასიათისაა. შაბლონის საშუალებით მონაცემთა შეგროვების მიზანს წარმოადგენს სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოების, როგორც მოქმედი საწარმოების, სიცოცხლისუნარიანობის დადგენა და, ასევე, საწარმოთა შეფასება მათი შემდგომი

[26] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის მე-2 კვარტალის ანგარიში - http://nasp.gov.ge/res/docs/2014073118490255733.pdf

[27] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის მე-2 კვარტალის ანგარიში - http://nasp.gov.ge/res/docs/2014073118490255733.pdf

[28] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის ანგარიში - http://nasp.gov.ge/res/docs/2015012710061017385.pdf;

[29] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის ანგარიში -http://nasp.gov.ge/res/docs/2015012710061017385.pdf

[30] საიას 2014 წლის 24 ოქტომბრის #გ-04/532-14 განცხადება.

[31] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 10 ნოემბერის #14/42875 კორესპონდენცია.

[32] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 10 ნოემბერის #14/42875 კორესპონდენცია.

რეორგანიზაციის მიზნით. ***შესაბამისად, აღნიშნული შაბლონი ვერ ჩაითვლება კორუფციის პრევენციისა და მასთან ეფექტურად ბრძოლის მიზნით შექმნილ მექანიზმად;***

- ***სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ საწარმოთაგან მხოლოდ 14 მათგანს გააჩნია ეთიკის მარეგულირებელი წესები და, ასევე, ახორციელებს თვითშეფასების კვლევას, ხოლო 11 საწარმოში არსებობს მხოლოდ ეთიკის მარეგულირებელი წესები;[33]***
- ***სააგენტოს მართვის ქვეშ არსებულ საწარმოებში ამ დრომდე მმართველი რგოლის დანიშვნა კონკურსის წესით არ განხორციელებულა.[34]***

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, მისასალმებელია სააგენტოს მიერ განხორციელებული არაერთი ეფექტური ღონისძიება საწარმოების ფუნქციონირების, მართვისა და კონტროლის გაუმჯობესების კუთხით. თუმცა, საგულისხმოა, რომ კვლავ არსებობს არაერთი პრობლემა, რომელიც დამატებით ძალისხმევას საჭიროებს.

განსაკუთრებით პრობლემატურია სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული საწარმოების გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების კომპონენტი. მართალია, კანონმდებლობის თანახმად, საწარმოები ვალდებულნი არიან, წლიური ანგარიშები წარუდგინონ სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოს,[35] თუმცა, საგულისხმოა, რომ არ არის განსაზღვრული წლიური ანგარიშების წარდგენის ფორმა, წესი და პირობები, რაც თავისთავად ნეგატიურ გავლენას ახდენს პროცესზე და ზრდის ინფორმაციის არასრულყოფილად წარდგენის შესაძლებლობას.

პარალელურად, არანაკლებ შემაშფოთებელია არსებული პრაქტიკა, რომლის თანახმად, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოთა უმეტესობას არ გააჩნია ვებ-გვერდი, არ არსებობს პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაცია განხორციელებული ღონისძიებების, სამომავლო გეგმების, წლიური ანგარიშებისა და სხვა მსგავსი ხასიათის საკითხების შესახებ.

მართალია, სააგენტოს ერთ-ერთ სტრატეგიულ მიმართულებად გამჭვირვალობისა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფაა განსაზღვრული, თუმცა, როგორც ზემოთ უკვე აღვნიშნეთ, ამას არაფერი აქვს საერთო თავად საწარმოთა გამჭვირვალობის უზრუნველყოფასთან და, უმეტესწილად, სააგენტოს ვებ-გვერდის სრულყოფისკენ არის მიმართული.

5. სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული იურიდიული პირები

ამ თავში მოცემულია სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული საწარმოების შესახებ ინფორმაცია და განხილულია სამართლებრივი საკითხები მათი გამჭვირვალობის და ანგარიშვალდებულების კუთხით.

5.1. სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვის ქვეშ არსებული სახელმწიფო საწარმოები

დღევანდელი მდგომარეობით, სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვის ქვეშ ჯამში 264 მოქმედი საწარმოა (იხ. დანართი №1),[36] აქედან 146 დარგობრივი, ხოლო 118 სოციალური ინფრასტრუქტურის საწარმო.[37]

---

[33] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 02 დეკემბრის #14/46445 კორესპონდენცია;

[34] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 10 ნოემბრის #14/42875 კორესპონდენცია;

[35] „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 17 სექტემბრის #391 დადგენილება, მუხლი 12, „ა“ ქვეპუნქტი და „სახელმწიფოს 50%-ზე მეტი წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოების კაპიტალში არსებული ან/და ბალანსზე რიცხული ძირითადი საშუალებების განკარგვის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2010 წლის 29 ოქტომბრის #1-1/1732 ბრძანება, მუხლი 4, პუნქტი 8.

[36] http://nasp.gov.ge/res/docs/201405191721401604.pdf მონიტორინგის ჯგუფმა საჯარო რეესტრში გადაამოწმა აღნიშნული საწარმოები და გამოარკვია, რომ 2015 წლის 17 თებერვლისთვის სააგენტოს მიერ გამოქვეყნებულ საწარმოთა ნაწილი ლიკვიდირებულია, რეორგანიზებულია, ან იმყოფება ლიკვიდაცია-რეორგანიზაციის რეჟიმში. შესაბამისად, არ არის ასახული წინამდებარე თავში.
2014 წელს დაფუძნდა კიდევ 2 შპს: შპს „ანაკლია“ და შპს „სახელმწიფო კვებითი უზრუნველყოფა“, რომელიც არ არის ასახული სააგენტოს მიერ გამოქვეყნებულ სიაში.

[37] 83 საწარმოს საქმიანობის სფეროში შედის მრეწველობა, ენერგეტიკა, ვაჭრობა და ა.შ.

მათ შორის, 213 შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების სახით, ხოლო 51 სააქციო საზოგადოების სახით არის დაფუძნებული.

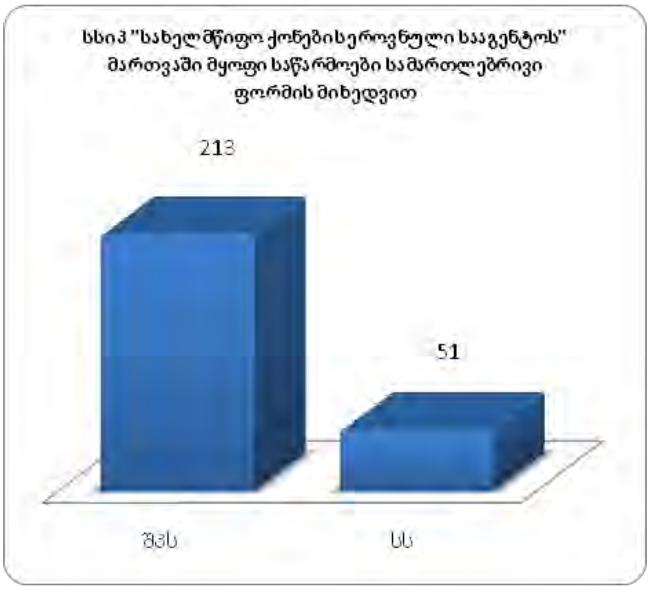

აქვე აღსანიშნავია, რომ 2012-2014 წლებში პრივატიზებულ იქნა 7 საწარმო, ხოლო აქედან მიღებულმა შემოსავლებმა 2,244,001 ლარი შეადგინა.[38] გარდა ამისა, სააგენტოს ინფორმაციით, ადგილობრივ თვითმმართველობებს 2012-2014 წლებში 267 საწარმო მართვის უფლებით, ხოლო 4 საწარმო საკუთრებაში გადაეცა.[39]

სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოს სახელმწიფოს მართვაში არსებულ საწარმოებში დასაქმებულ პირთა საერთო რაოდენობის შესახებ ინფორმაცია 2015 წლის 1 იანვრის მონაცემებით არ მოეპოვება.[40] თუმცა, 2014 წლის 1-ლი იანვრის მდგომარეობით, 51%-ზე მეტი წილის მქონე 67 საწარმოს მონაცემების თანახმად, რაც დღეს მოქმედი სახელმწიფო საწარმოების დაახლოებით

[38] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 24 ნოემბრის #14/45228 წერილი და 2015 წლის 05 მარტის #14/12053 წერილი.

[39] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 24 ნოემბრის #14/45228 და 2015 წლის 05 მარტის #14/12053 წერილი.

[40] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2015 წლის 05 მარტის #14/12053 წერილი.

25%-ია, დასაქმებულთა რაოდენობა 7475-ს შეადგენს.[41] დანარჩენი საწარმოების (დაახლოებით 75%) შემთხვევაში კი უცნობია, თუ რამდენი პირია დასაქმებული.

ზემოთ აღნიშნული ინფორმაცია ნათლად მიუთითებს, რომ სააგენტო არ ფლობს ზუსტ ინფორმაციას საწარმოებში დასაქმებულ პირთა რაოდენობის შესახებ, რაც საწარმოების მხრიდან ანგარიშვალდებულების სისტემის სისუსტეზე მეტყველებს.

იმის გათვალისწინებით, რომ „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით, საწარმოში წილის/აქციის პროცენტული ფლობა სხვადასხვა სამართლებრივ შედეგს იწვევს, კვლევაში წარმოდგენილია საწარმოების რაოდენობა საწარმოში სახელმწიფო წილის ფლობის მიხედვით.

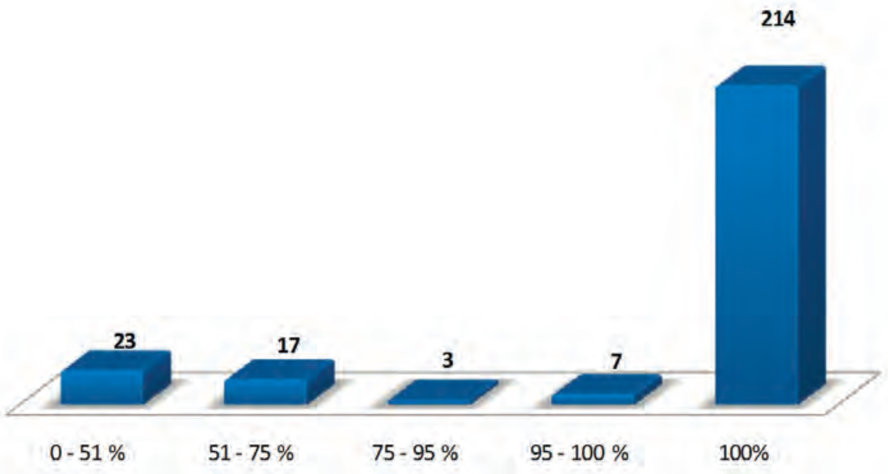

- აქციების **5%**-ის მფლობელ აქციონერს უფლება აქვს, მოითხოვოს სამეურნეო მოქმედებების ან მთლიანად წლიური ბალანსის შემოწმება, რიგგარეშე კრების ჩატარება; შესაბამისი მმართველობის ორგანოდან მოითხოვოს საზოგადოების სახელით დადებული გარიგებების ასლები ან/და ინფორმაცია დასადები გარიგებების შესახებ.[42]
- იმ საზოგადოებაში, რომელშიც სახელმწიფო ფლობს ხმათა საერთო რაოდენობის **50%**-ზე მეტს, საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, შეიძლება შეიქმნას სამეთვალყურეო საბჭო. ასეთ შემთხვევაში, სახელმწიფოს წარმომადგენელი სამეთვალყურეო საბჭოში შესაძლებელია იყოს საჯარო მოსამსახურე, თუ მას კონკრეტულ საწარმოსთან არ აქვს ინტერესთა კონფლიქტი, აგრეთვე, მასზე დაკისრებულ მოვალეობებს უნდა ასრულებდეს სათანადო ანაზღაურების გარეშე.[43]
- სახელმწიფოს **50%-ზე მეტი** წილობრივი მონაწილეობით შექმნილმა საწარმომ, ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების შემთხვევაში, საწარმოს ქონების რეალიზაციის შედეგად მიღებული თანხა უნდა განათავსოს საწარმოს ანგარიშზე. ასევე, ის უფლებამოსილია, აღნიშნული თანხა გამოიყენოს ლიკვიდაციის პროცესში საჭირო ხარჯების დასაფარად.[44]
- სახელმწიფოს მიმართ დავალიანების არსებობა არ აჩერებს სარეგისტრაციო წარმოებას სახელმწიფოს **50%-ზე მეტი** წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოს რეორგანიზაციის შემთხვევაში.[45]
- საზოგადოებაში, სადაც სახელმწიფო ფლობს ხმათა საერთო რაოდენობის **50%-ზე მეტს**, დირექტორების დანიშვნა და მათი გამოწვევა სამეთვალყურეო საბჭომ უნდა შეუთანხმოს საზოგადოების ხმების 50%-ზე მეტის მფლობელ აქციონერს. შეუთანხმებლობის შემთხვევაში, გადაწყვეტილებას იღებს საერთო კრება.[46]
- სააქციო საზოგადოების შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებად გარდაქმნის და შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების სააქციო საზოგადოებად გარდაქმნის, ასევე, საწარმოების შერწყმის შესახებ გადაწყვეტილებების მისაღებად, საჭიროა დამსწრე ხმის უფლების მქონე პარტნიორთა ხმების **75%**.[47]

[41] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2015 წლის 05 მარტის #14/12053 წერილი.

[42] „მეწარმეთა შესახებ“ კანონის 53-ე მუხლი.

[43] „მეწარმეთა შესახებ“ კანონის მე-9 მუხლის მე-8 პუნქტი.

[44] „მეწარმეთა შესახებ“ კანონის მე-14 მუხლის მე-5 პუნქტი.

[45] „მეწარმეთა შესახებ“ კანონის მე-14[4] მუხლის მე-7 პუნქტი.

[46] „მეწარმეთა შესახებ“ კანონის 55-ე მუხლის მე-7 პუნქტის „ვ[1]“ ქვეპუნქტი.

[47] „მეწარმეთა შესახებ“ კანონის მე-14[4] მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტები.

- სააქციო საზოგადოების ხმების **95%-ზე მეტის** მფლობელი აქციონერი უფლებამოსილია, სამართლიან ფასად გამოისყიდოს სხვა აქციები.[48]

5.1.1. მართვის უფლებით გადაცემული საწარმოები

როგორც კვლევაშია აღნიშნული, სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული საწარმო, შესაძლოა, სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულმა სააგენტომ მართვის უფლებით გადასცეს სხვა სუბიექტს.[49] სააგენტოს ინფორმაციით და აუდიტის სამსახურის 2015 წლის დასკვნის თანახმად, სახელმწიფოს მიერ მართვის უფლებით გადაცემულია 27 სამეწარმეო იურიდიული პირი.[50]

ცხრილში წარმოდგენილია საწარმოთა სია, რომელთა წილებიც მართვის უფლებით არის გადაცემული:

	სახელწოდება	ფორმა	გადაცემული წილი	საიდენ. კოდი	საწარმოს მმართველი პირი
1	თბილისის სახელმწიფო საკონცერტო დარბაზი	შპს	100%	203836625	შპს "ინტერნეიშენალ ივენთი"
2	ბათუმის საზღვაო სავაჭრო ნავსადგური	შპს	100%	245383678	შპს "ბათუმი ოილ ტერმინალ ლტდ"
3	ქართული ფილმი	სს	100%	202054196	შპს "ქართული კინოს განვითარების ფონდი"
4	სეტი	შპს	100%	435891126	შპს "უილსფორტ ჰორეკა"
5	საქართველოს ლატარიის კომპანია	შპს	70%	204568208	შპს "საქართველოს ფოსტა"
6	ღვინის ლაბორატორია	შპს	100%	202330398	სსიპ „სოფლის მეურნეობის სამეცნიერო კვლევითი ცენტრი"
7	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური რეაბილიტაციის ცენტრი	შპს	100%	202059388	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო
8	მიწის რეაბილიტაციის სააგენტო	შპს	100%	404406013	სს „საქართველოს სოფლის მეურნეობის კორპორაცია"
9	სპორტმშენსერვისი	შპს	100%	204878542	საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო
10	საქართველოს სოფლის მეურნეობის კორპორაცია	სს	100%	404858285	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
11	საქართველოს გაერთიანებული სამელიორაციო სისტემების კომპანია	შპს	100%	204524568	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
12	თეთნულდი დეველოპმენტი	შპს	100%	236049904	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
13	ინფრასტრუქტურის განვითარების კომპანია	შპს	100%	220341324	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

[48] „მეწარმეთა შესახებ" კანონის 53^4-ე მუხლის 1-ლი პუნქტი.

[49] აღნიშნულთან დაკავშირებით საკანონმდებლო ბაზა წინამდებარე კვლევის 4.2 ქვეთავშია განხილული: სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული წილებისა და აქციების განკარგვა.

[50] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 23 აპრილის #14/14466 კორესპონდენცია.

14	საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია	შპს	100%	412670097	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
15	საქართველოს მყარი ნარჩენების კომპანია	შპს	100%	404942470	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
16	სახელმწიფო სამშენებლო კომპანია	შპს	100%	205140257	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
17	საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია	შპს	100%	206103722	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო
18	ენგურჰესი	შპს	100%	251716371	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო
19	გაერთიანებული ენერგეტიკული სისტემა საქრუსენერგო	სს	50%	211324468	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო
20	საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი	სს	100%	404391975	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო
21	თელასი	სს	25%	202052580	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო
22	საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	სს	100%	206237491	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო
23	საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა	სს	100%	204995176	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო
24	ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი	სს	100%	205170036	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო
25	საჩხერის რაიონული საავადმყოფო-პოლიკლინიკური გაერთიანება	სს	100%	239403463	კავშირი “დოსტაქარი”
26	ალფა-კომი	შპს	100%	203829250	
27	რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრი	შპს	100%	236035517	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

გარდა ამისა, სააგენტოს ინფორმაციით, ადგილობრივ თვითმმართველობებს 2012-2014 წლებში 267 საწარმო – მართვის უფლებით, ხოლო 4 საწარმო – საკუთრებაში გადაეცა.[51]

5.2. სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული საწარმოების გამჭვირვალობა და ანგარიშვალდებულება

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ინფორმაციის თავისუფლების თავში საჯარო დაწესებულების ტერმინის განმარტებაში პირდაპირ არ არის მითითებული სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული საწარმო, თუმცა, ამავე კოდექსის თანახმად,[52] საჯარო დაწესებულებას წარმოადგენს სახელმწიფო ან ადგილობრივი ბიუჯეტის სახსრებიდან დაფინანსებული კერძო სამართლის იურიდიული პირი ასეთი დაფინანსების ფარგლებში. აღნიშნული განმარტება, ცხადია, ეხება ასევე სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებულ კერძო სამართლის იურიდიულ პირებს და ინფორმაციის თავისუფლების სამართლებრივ რეჟიმს მათზეც ავრცელებს. მიუხედავად ამისა, სახელმწიფო ქონების ეროვნული

[51] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 24 ნოემბრის #14/45228 და 2015 წლის 05 მარტის #14/12053 წერილი.
[52] ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 27-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტი.

სააგენტოს ვებ-გვერდზე მათ შესახებ ინფორმაცია მხოლოდ 2014 წელს გაჩნდა, რაც, თავის მხრივ, წინგადადგმული ნაბიჯია. თუმცა, ამასთან აღსანიშნავია, რომ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 26 აგვისტოს №219 დადგენილებით განსაზღვრული ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების ახალი ნორმები არ ვრცელდება ზემოაღნიშნულ საწარმოებზე, ასევე, არ არსებობს რაიმე სპეციალური რეგულაცია, რაც ამ საწარმოებში გამჭვირვალობას უზრუნველყოფს.[53]

გარდა ამისა, საინტერესოა ანგარიშვალდებულების ნორმების არსებობა და მათი პრაქტიკული რეალიზება სხვადასხვა საკანონმდებლო თუ კანონქვემდებარე აქტში, რომლებიც ასევე მოიცავს სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებულ საწარმოებს. ქვემოთ წარმოდგენილია ინფორმაცია იმ სამართლებრივი აქტების პრაქტიკული განხორციელების შესახებ, რომლებიც სახელმწიფო საწარმოების მხრიდან ღიაობის და ანგარიშგების ნორმებს შეიცავს.

ა) თანამდებობის პირის ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციის წარდგენა

„საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობისა და კორუფციის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-14 მუხლი თანამდებობის პირის მიერ ქონებრივი დეკლარაციის გამოქვეყნების ვალდებულებას ეხება. ამავე კანონით განსაზღვრულია, თუ ვინ არის თანამდებობის პირი.[54] 2013 წლის ნოემბერში კანონში გაჩნდა ახალი ჩანაწერი, რითაც გაფართოვდა თანამდებობის პირთა წრე და აღნიშნულ ტერმინში იგულისხმება ასევე იმ საწარმოს ხელმძღვანელი, რომლის აქციათა ან წილის 100%-ს ფლობს სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო, აგრეთვე, ამ საწარმოს შვილობილი საწარმოს ხელმძღვანელი. აღნიშნული ცვლილების პარალელურად, მთავრობამ 2014 წლის 12 თებერვალს მიიღო №139 დადგენილება, რომელიც მხოლოდ იმ საწარმოთა ხელმძღვანელებს ავალდებულებს დეკლარაციის წარდგენას, რომელთა წინა წლის ბრუნვა, მოგების ყოველწლიური დეკლარაციის მიხედვით, 100,000 ლარს აღემატება.[55]

საჯარო სამსახურის ბიუროს ვებ-გვერდზე ქონებრივი დეკლარაციების ველში[56] ინფორმაციის მოძიების შედეგად გამოვლინდა, რომ 2014 წლის პერიოდში ჯამში 153 დეკლარაცია აქვს წარდგენილი შპს-ების და სს-ების დირექტორებს/ხელმძღვანელებს.[57] მათგან, მხოლოდ 52 საწარმოა სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვაში, რაც იმას გულისხმობს, რომ სახელმწიფო საწარმოთა დაახლოებით 80%-ის წლიური ბრუნვა 2013 წელს 100,000 ლარიც კი არ ყოფილა. წარდგენილი დეკლარაციების მიხედვით, სახელმწიფო საწარმოების დირექტორებს/ხელმძღვანელებს ანაზღაურების სახით ერთი წლის მანძილზე 1,455,305 ლარი აქვთ მიღებული (იხ. დანართი №2) .

გარდა ამისა, დეკლარაციები წარდგენილი აქვთ ისეთ სახელმწიფო საწარმოებსაც, რომლებიც, 2015 წლის სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ეფექტიანობის აუდიტის ანგარიშის თანახმად, სააგენტოს მართვაშია და არ ფუნქციონირებს.[58] ასეთი 16 საწარმოა და მათი ხელმძღვანელების ჯამური შემოსავალი 300,000 ლარზე მეტია. აღნიშნული კიდევ ერთხელ მიუთითებს სააგენტოს მხრიდან საწარმოების შესახებ ინფორმაციის და ანგარიშვალდებულების ნაკლებობაზე.

დიაგრამაში მოცემულია ყველაზე მაღალი შემოსავლის მქონე სახელმწიფო საწარმოების ხელმძღვანელების/დირექტორების შემოსავლები ქონებრივ დეკლარაციაში მითითებული მონაცემების მიხედვით.

[53] საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 26 აგვისტოს #219 დადგენილება.

[54] „საჯარო სამსახურში ინტერესთა შეუთავსებლობისა და კორუფციის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-2 მუხლი.

[55] საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 12 თებერვლის #139 დადგენილების 33-ე მუხლი.

[56] https://declaration.gov.ge/

[57] 28 შპს-ს ხელმძღვანელთა დეკლარაციები არ შეიცავს მონაცემებს შემოსავლის შესახებ.

[58] http://sao.ge/files/auditi/efeqtianobis-angarishi/2015/sacarmota-martva.pdf

ბ) სახელმწიფო შესყიდვები

ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალობის კიდევ ერთ მნიშვნელოვან ფაქტორს სახელმწიფო შესყიდვების ღიად და კანონშესაბამისად განხორციელება წარმოადგენს. „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ" საქართველოს კანონის თანახმად,[59] სახელმწიფო შესყიდვა ხორციელდება იმ საწარმოთა სახსრებით, რომელთა 50%-ზე მეტს ფლობს სახელმწიფო, თუმცა კანონი დასაშვებად ცნობს, რომ მთავრობის დამტკიცების შემთხვევაში საწარმომ, თავისი სპეციფიკიდან გამომდინარე, შესყიდვის სპეციალური წესებით იხელმძღვანელოს.[60] აღნიშნული წესის მიზანია განსახორციელებელი მომსახურებისა და საქონლის შესყიდვების პროცედურების გამარტივება. სპეციალური წესი შემსყიდველ ორგანიზაციას უფლებას აძლევს, გამარტივებული შესყიდვით, პირდაპირი მიყიდვის საფუძველზე, ერთ პირთან მოლაპარაკებით, ფასთა გამოკითხვით და ტენდერით შეიძინოს მთავრობის დადგენილებაში მითითებული საქონელი ან მომსახურება. ნებისმიერ ზემოთ ჩამოთვლილ შემთხვევაში, შემსყიდველი თავად ახორციელებს მოლაპარაკებებს პრეტენდენტებთან, ქმნის სატენდერო კომისიას და დებს ხელშეკრულებას მის მიერ არჩეულ მიმწოდებელთან. სხვა სახის შესყიდვის შემთხვევაში, შესყიდვა ხორციელდება „სახელმწიფო შესყიდვების" შესახებ კანონის შესაბამისად.

[59] „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ" საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის 1-ლი პუნქტის „ა.თ" ქვეპუნქტი.

[60] 3.1 ა) სახელმწიფო შესყიდვა - სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ საქართველოს კანონით დადგენილ შემთხვევებში, ელექტრონული ან სხვა საშუალებების გამოყენებით შემსყიდველი ორგანიზაციის მიერ ნებისმიერი საქონლის, მომსახურებისა და სამშენებლო სამუშაოს შესყიდვა შემდეგი სახსრებით:

ა.თ) იმ საწარმოს სახსრებით, რომლის აქციათა ან წილის 50%-ზე მეტს ფლობს სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აღნიშნული საწარმო თავისი საქმიანობის სპეციფიკასთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების შესყიდვისას ხელმძღვანელობს საქართველოს მთავრობის მიერ ამ საქონლის ან მომსახურების შესყიდვისათვის დადგენილი სპეციალური წესით, რომლის მოქმედების ვადა არ შეიძლება აღემატებოდეს 2 წელს. საქართველოს მთავრობის მიერ დასადგენ სპეციალურ წესს შეიმუშავებს და საქართველოს მთავრობას დასამტკიცებლად წარუდგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო ან საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო, შესაბამისი საწარმოებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების წინადადებათა საფუძველზე. საქართველოს მთავრობის მიერ სპეციალური წესის დაუდგენლობის შემთხვევაში, შესყიდვა უნდა განხორციელდეს სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ კანონის შესაბამისად.

მთავრობის ადმინისტრაციის ინფორმაციის თანახმად, მთავრობამ ბოლო ორი წლის განმავლობაში 20 დადგენილება მიიღო, რომლებიც სახელმწიფო შესყიდვების სპეციალურ წესს შეეხებოდა:

	საწარმოს დასახელება	თარიღი	დადგენილების ნომერი	ვადა
1	სს “საქართველოს რკინიგზა” და მისი წილობრივი მონაწილეობით არსებული/ დაფუძნებული კომპანიები და ასეთი კომპანიების წილობრივი მონაწილეობით არსებული/დაფუძნებული კომპანიები	25.12.14	706	1 წელი
2	შპს „საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია“	19.09.14	560	1 წელი
3	შპს „თბილავიამშენი“ და მისი შვილობილი საწარმოები	12.09.14	554	2 წელი
4	შპს “საქართველოს გაერთიანებული სამელიორაციო სისტემების კომპანია”	22.05.14	355	14 თვე
5	სს “საქართველოს რკინიგზა” და მისი წილობრივი მონაწილეობით არსებული/ დაფუძნებული კომპანიები და ასეთი კომპანიების წილობრივი მონაწილეობით არსებული/ დაფუძნებული კომპანიები	22.05.14	354	8 თვე
6	შპს “საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია”	18.03.14	233	9 თვე
7	შპს “EXPRESS”	12.03.14	219	2 წელი
8	შპს “ენგურჰესი” და შპს “ვარდნილჰესების კასკადი”	20.02.14	191	2 წელი
9	შპს „მარაბდა-კარწახის რკინიგზა“	27.12.13	382	2 წელი
10	შპს “საქართველოს ფოსტა”	05.11.13	283	2 წელი
11	შპს “საქართველოს ლატარიის კომპანია”	05.11.13	282	1 წელი (ცვლილება 12.03.14 №220)
12	სს “საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი”	18.09.13	241	2 წელი
13	შპს “თეთნულდი დეველოპმენტი”	31.05.13	135	2 წელი
14	შპს “სასტუმრო ანაკლია”	17.05.13	122	2 წელი
15	შპს “საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია”	06.09.13	228	2 წელი
16	სს “საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა”	07.03.13	53	2 წელი
17	შპს “სახელმწიფო სამშენებლო კომპანია”	28.12.12	481	2 წელი
18	შპს “დემეტრე 96”	24.12.12	474	2 წელი
19	შპს “თბილავიამშენი”	06.09.12	363	2 წელი
20	შპს “საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანია”	06.09.12	362	2 წელი

აღნიშნული ცხრილიდან ჩანს, რომ კანონის ჩანაწერი ვადის შეზღუდვასთან დაკავშირებით მხოლოდ პირობითია, ვინაიდან ვადის გასვლის შემდეგ საწარმოებს ისევ უმტკიცდებოდათ სახელმწიფო შესყიდვის სპეციალური წესი. ამაში არც კანონი ზღუდავს სახელმწიფოს. ამდენად, ერთი და იგივე საწარმოების მიმართ მთავრობას რამდენჯერმე აქვს მიღებული მსგავსი გადაწყვეტილებები.

გარდა ამისა, სახელმწიფო შესყიდვების კანონი არ ზღუდავს სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ საწარმოებს, მონაწილეობა მიიღონ სახელმწიფო შესყიდვებში, როგორც მიმწოდებლებმა, რაც, გარკვეულწილად, კონკურენციას უწევს სხვა კერძო საწარმოებს და არაკონკურენტულ გარემოს ქმნის თავისუფალ ბაზარზე.

კიდევ ერთი საკითხი, რომელიც სახელმწიფო შესყიდვების კონტექსტში უნდა განვიხილოთ, არის შემთხვევა, როდესაც სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ კანონი უფლებას აძლევს შემსყიდველს, გამარტივებული წესით განახორციელოს შესყიდვა, თუკი ეს დადგენილი იქნება საქართველოს მთავრობის სამართლებრივი აქტით.[61] ასეთი აქტი მთავრობამ 2013-2014 წლებში ხუთი სახელმწიფო საწარმოს შემთხვევაში გამოსცა, რომლებმაც, ამ აქტის საფუძველზე, 16 შესყიდვა განახორციელეს. ეს საწარმოებია:

1. შპს „აეროპორტების გაერთიანება“[62] – 9 შესყიდვა;
2. შპს „გუდაურის განვითარების სააგენტო“[63] – 4;
3. შპს „საქართველოს ტელერადიოცენტრი“[64] – 1;
4. სს „უნივერსალური სამედიცინო ცენტრი“[65] – 1;
5. შპს „ანაკლია“[66] – 1.

კანონმდებლობის თანახმად, გამარტივებული სახელმწიფო შესყიდვა ხორციელდება საქართველოს მთავრობის სამართლებრივი აქტით, სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი მნიშვნელობის ღონისძიების შეზღუდულ ვადებში შეუფერხებლად ჩატარების მიზნით. თუმცა, რას წარმოადგენს სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი მნიშვნელობა, კანონში განმარტებული არ არის. შესაბამისად, ყოველ ინდივიდუალურ შემთხვევაში მთავრობა თავად წყვეტს, თუ რატომ უნდა მიეცეს კონკრეტულ საწარმოს გამარტივებული სახელმწიფო შესყიდვის უფლება. გარდა ამისა, კანონმდებლობით არ არის დადგენილი გამარტივებული შესყიდვის თანხის ფარგლები. მთავრობის აქტით, გამარტივებული შესყიდვა შესაძლოა განხორციელდეს ნებისმიერი ოდენობის თანხაზე. ამდენად, სახელმწიფო შესყიდვების გამარტივებული ფორმით განხორციელება მნიშვნელოვნად ამცირებს სახელმწიფო შესყიდვების საჯაროობას და კონკურენტუნარიანობას.

5.3. სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი საწარმოების ქონება

სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად, რომელიც 2014 წლის 1 აგვისტოს მდგომარეობით არსებულ მონაცემებს შეიცავს, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ საწარმოთა აქტივები ჯამში **922,265,390** ლარს და **244,560** აშშ დოლარს შეადგენს.[67] აღსანიშნავია, რომ კვლევაზე მუშაობის დროს სააგენტოდან ინფორმაცია გამოვითხოვეთ 2015 წელსაც. მიზანი იყო საწარმოების აქტივების შესახებ ინფორმაციის მიღება 2015 წლის იანვრის მდგომარეობით, თუმცა, სააგენტომ ინფორმაცია ვერ მოგვაწოდა მისი არარსებობის გამო.[68] შესაბამისად, დიაგრამაში მოცემულია 10 ყველაზე მსხვილი საწარმოს აქტივების ღირებულება 2014 წლის აგვისტოს მდგომარეობით:

[61] სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ საქართველოს კანონის მე-10^{1} მუხლის მე-3 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტი.

[62] საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 10 დეკემბრის #2236, 2014 წლის 9 ოქტომბრის #1835, 2014 წლის 5 სექტემბრის #1539, 2014 წლის 26 ივნისის #1146, 2014 წლის 26 მარტის #496, 2014 წლის 20 თებერვლის #300, 2014 წლის 10 თებერვლის #201, 2013 წლის 21 აგვისტოს #1096 და 2013 წლის 30 მაისის #516 განკარგულებები.

[63] საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 26 აგვისტოს #1493, 2014 წლის 26 აგვისტოს #1492, 2014 წლის 16 იანვრის #59 და 2013 წლის 30 ოქტომბრის #1509 განკარგულებები.

[64] საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 14 აპრილის #689 განკარგულება.

[65] საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 24 დეკემბრის #2409 განკარგულება.

[66] საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 14 აგვისტოს #1431 განკარგულება.

[67] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ მოცემულია ინფორმაცია 183 საწარმოსთან დაკავშირებით. მათ შორის 21 - სააქციო და 162 - შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა.

[68] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 19 აგვისტოს #14/30969 და 2015 წლის 05 მარტის #14/12053 წერილი.

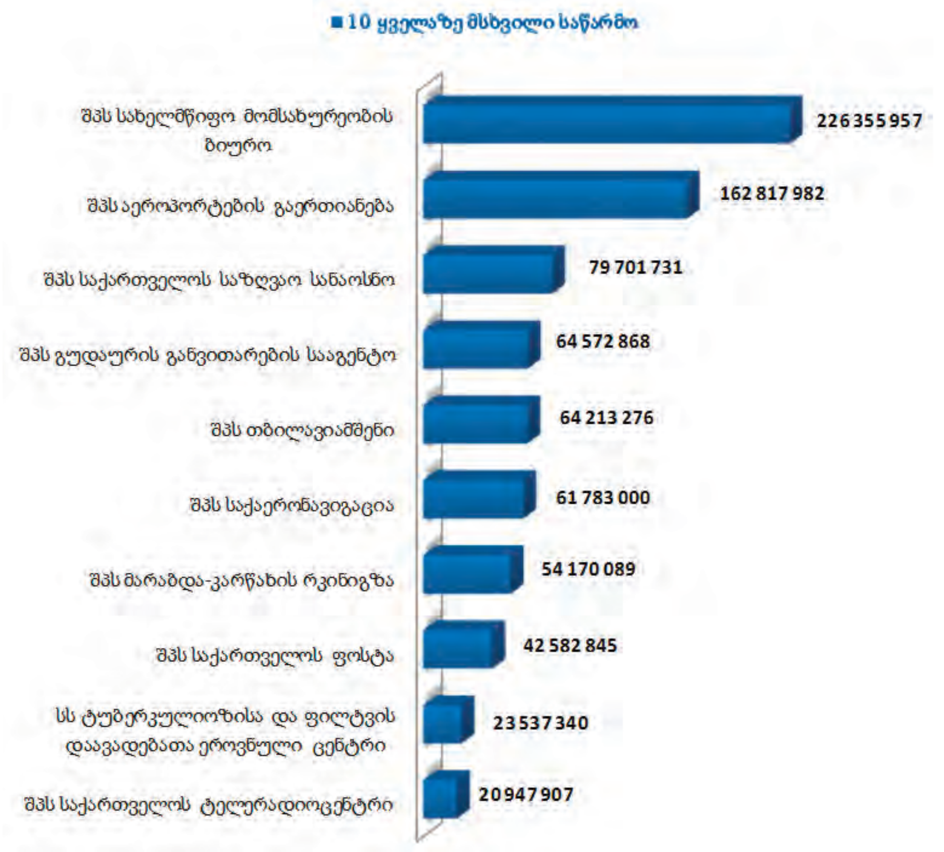
10 ყველაზე მსხვილი საწარმო
შპს სახელმწიფო მომსახურეობის ბიურო
226 355 957
შპს აეროპორტების გაერთიანება
162 817 982
შპს საქართველოს საზღვაო სანაოსნო
79 701 731
შპს გუდაურის განვითარების სააგენტო
64 572 868
შპს თბილავიამშენი
64 213 276
შპს საქაერონავიგაცია
61 783 000
შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა
54 170 089
შპს საქართველოს ფოსტა
42 582 845
სს ტუბერკულიოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი
23 537 340
შპს საქართველოს ტელერადიოცენტრი
20 947 907

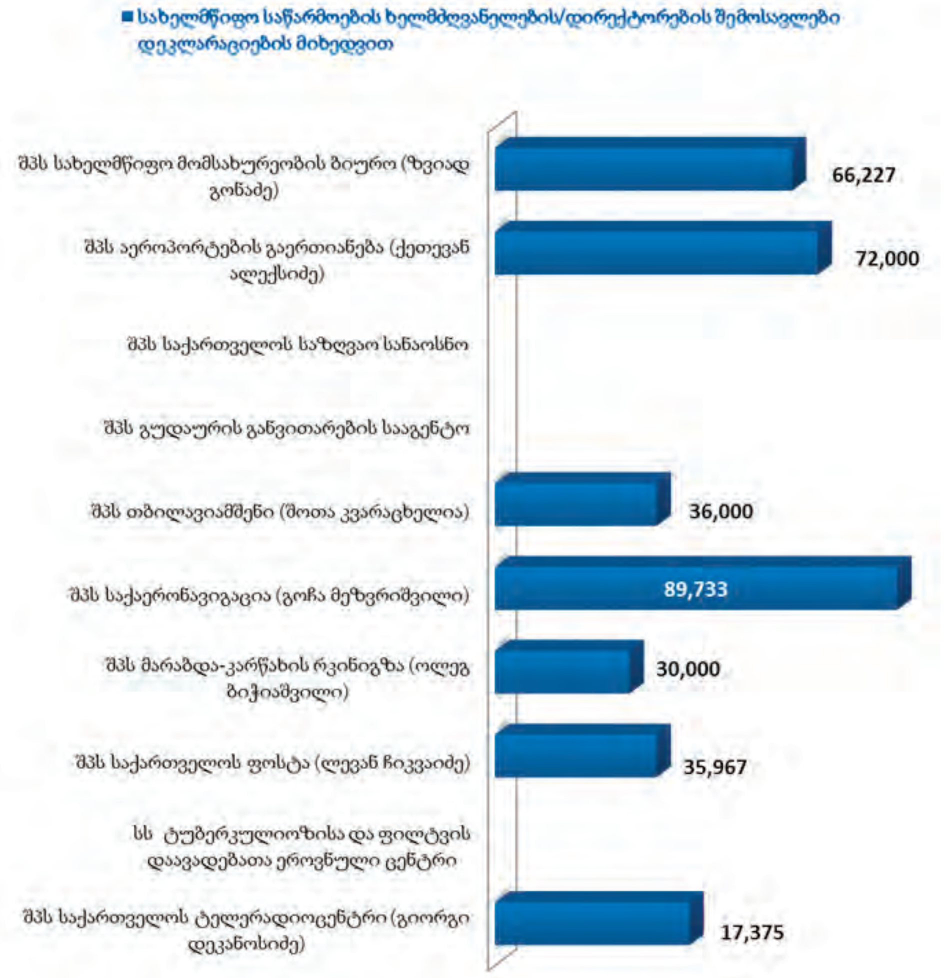
სახელმწიფო საწარმოების ხელმძღვანელების/დირექტორების შემოსავლები დეკლარაციების მიხედვით
შპს სახელმწიფო მომსახურეობის ბიურო (ზვიად გონაძე)
66,227
შპს აეროპორტების გაერთიანება (ქეთევან ალექსიძე)
72,000
შპს საქართველოს საზღვაო სანაოსნო
შპს გუდაურის განვითარების სააგენტო
შპს თბილავიამშენი (შოთა კვარაცხელია)
36,000
შპს საქაერონავიგაცია (გოჩა მეზვრიშვილი)
89,733
შპს მარაბდა-კარწახის რკინიგზა (ოლეგ ბიჭიაშვილი)
30,000
შპს საქართველოს ფოსტა (ლევან ჩიკვაიძე)
35,967
სს ტუბერკულიოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი
შპს საქართველოს ტელერადიოცენტრი (გიორგი დეკანოსიძე)
17,375

დიაგრამაში მოცემულია მსხვილი საწარმოების ხელმძღვანელების/დირექტორების წლიური შემოსავლები დეკლარაციების მიხედვით, რაც გულისხმობს, რომ აღნიშნული საწარმოების ბრუნვა წლიურად 100,000 ლარს აღემატებოდა. თუმცა, დეკლარაცია წარდგენილი არ აქვს და, შესაბამისად, დიაგრამაში ასახული არ არის სამი მსხვილი საწარმო:

1. შპს „საქართველოს საზღვაო სანაოსნო“ (კაპიტალი – 79 მილიონ ლარზე მეტი);
2. შპს „გუდაურის განვითარების სააგენტო“[69] (კაპიტალი – 64 მილიონ ლარზე მეტი);
3. სს „ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი“ (კაპიტალი – 23 მილიონ ლარზე მეტი).

საჯარო სამსახურის ბიურომ გვაცნობა, რომ აღნიშნული კომპანიების ხელმძღვანელთა შესახებ ინფორმაცია ბიუროს თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონაცემთა ბაზაში არ მოიპოვება, შესაბამისად, მათ არ აქვთ წარდგენილი დეკლარაცია.[70] აღსანიშნავია, რომ სამივე საწარმო სახელმწიფოს 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით არის დაფუძნებული. თუ მხედველობაში მივიღებთ აღნიშნული სამი კომპანიის კაპიტალის ოდენობას, ნაკლებად სავარაუდოა, რომ მათი წლიური ბრუნვა 100,000 ლარზე ნაკლები ყოფილიყო. საყურადღებოა ისიც, რომ მათი წლიური ბრუნვის შესახებ ინფორმაციას არ ფლობს სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოც.[71] ეს მაგალითი კარგად ასახავს სახელმწიფო საწარმოების გამჭვირვალობის დაბალ სტანდარტს.

5.4. მომგებიანი საწარმოები

თანამდებობის პირის ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მიხედვით, 52 სახელმწიფო საწარმოს წლიურმა ბრუნვამ, თითოეულ შემთხვევაში, 100,000 ლარზე მეტს მიაღწია, თუმცა, 2013 წელს სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს დაქვემდებარებაში მყოფი იმ პერიოდში მოქმედი საწარმოებიდან[72] მხოლოდ 13% იყო მომგებიანი. ვინაიდან სააგენტო ამ დრომდე არ ფლობს 2014 წლის მონაცემებს საწარმოების მოგებასთან დაკავშირებით,[73] ქვემოთ წარმოდგენილ დიაგრამაში მოცემულია 2011-2013 წლების მანძილზე სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვაში მყოფი მომგებიანი საწარმოების რაოდენობა.

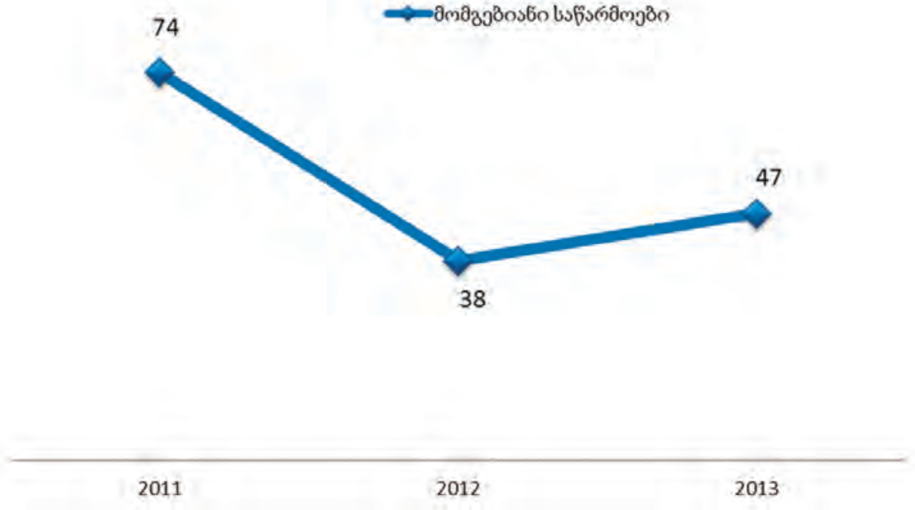

სააგენტომ მხოლოდ სახელმწიფოს 51%-ზე მეტი წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი 70 საწარმოს ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მოგვაწოდა ინფორმაცია, რომელთა მოგება 2011 წელს 152,8 მლნ. ლარს შეადგენდა, 2012 წელს – 12,6 მლნ. ლარს, ხოლო 2013 წელს – 30,9 მლნ. ლარს.

სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად, 2011 წლის მოგებაში უდიდესი წილი, კერძოდ 146,7 მილიონი ლარი, ერთ საწარმოზე – შპს „სახელმწიფო მომსახურების ბიუროზე“ მოდის, რომელმაც აღნიშნული მოგება ქონების გაყიდვიდან მიიღო. მომდევნო წლებში ასეთი პრივატიზება არ განუხორციელებია, ხოლო 2013 წელი 12 მილიონ ლარზე მეტი ზარალით დაასრულა.[74]

[69] შპს გუდაურის განვითარების სააგენტოს 2014 წლის 8 ოქტომბერს რეორგანიზაციის შედეგად შეეცვალა საფირმო სახელწოდება და დღევანდელი მდგომარეობით შპს მთის კურორტების განვითარების კომპანიის სახელით ფუნქციონირებს.

[70] საჯარო სამსახურის ბიუროს 2015 წლის 23 აპრილის #გ3193 წერილი.

[71] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2015 წლის 05 მარტის #14/12053 წერილი.

[72] 373 საწარმო.

[73] სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2015 წლის 05 მარტის #14/12053 წერილი.

[74] სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს 2014 წლის 30 ოქტომბრის #14/41121 წერილი.

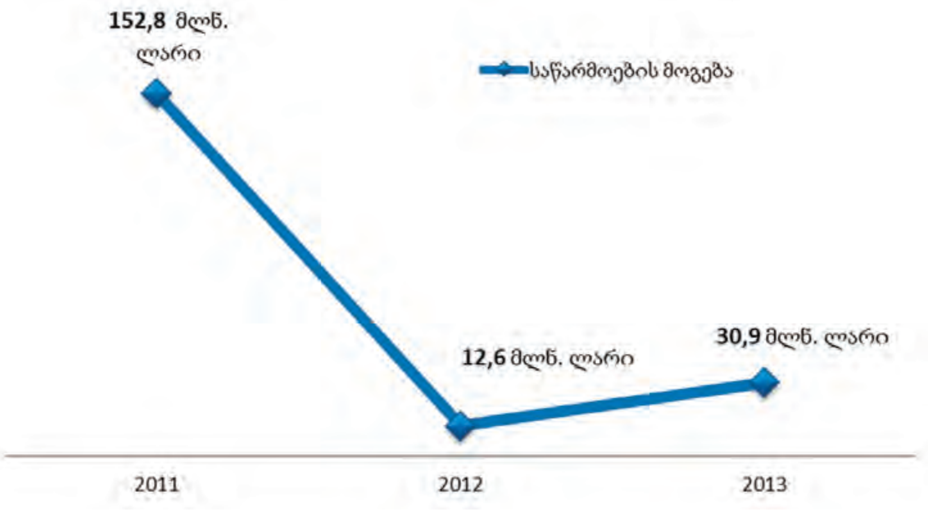

5.5. საწარმოების ონლაინ-გამჭვირვალობა

სახელმწიფო საწარმოების გამჭვირვალობის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ფაქტორს წარმოადგენს ინტერნეტ-სივრცეში მათზე ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა, რასაც თანამედროვე პირობებში ყველაზე მეტად ვებ-გვერდები უზრუნველყოფს. იმ ფონზე, როდესაც სახელმწიფო საწარმოების ქონება მილიარდს აღწევს, კიდევ უფრო მეტად იზრდება მათი ანგარიშვალდებულება საზოგადოების წინაშე.

ამ კუთხით, ონლაინ-მონიტორინგი განხორციელდა ყველა საწარმოზე, რომელთა კაპიტალი 1,000,000 ლარს აღემატებოდა (სულ 36 საწარმო). საყურადღებოა, რომ, მაგალითად, შპს „სახელმწიფო მომსახურების ბიუროს", რომელიც 2014 წლის მდგომარეობით ყველაზე მსხვილი კომპანია იყო და რომლის კაპიტალი 226,355,957 ლარს შეადგენდა, ვებ-გვერდი არ გააჩნია.

36 საწარმოდან, რომელთა კაპიტალი ერთ მილიონს ლარს აღემატება, მხოლოდ ქვემოთ წარმოდგენილ 14 საწარმოს აქვს ვებ-გვერდი, თუმცა ისინი არ შეიცავს ისეთ ინფორმაციას, რომელიც საწარმოს ღიაობასა და ანგარიშვალდებულებას უზრუნველყოფს. კერძოდ, არ არის წარმოდგენილი საწარმოს ანგარიშები და, ხშირ შემთხვევაში, არ აქვთ მითითებული კომპანიის მიზნები, ხედვები და მისია:

1. **შპს „აეროპორტების გაერთიანება"**

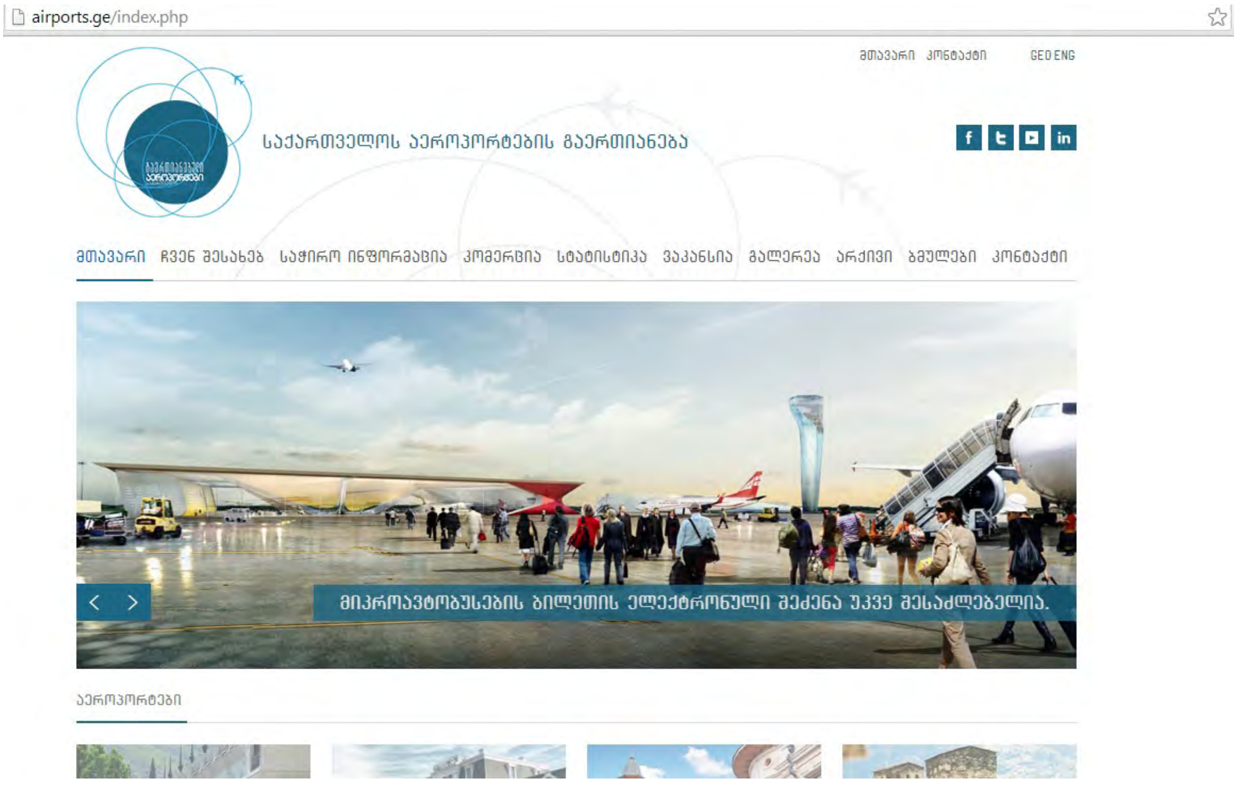

2. **შპს „დემეტრე 96“**

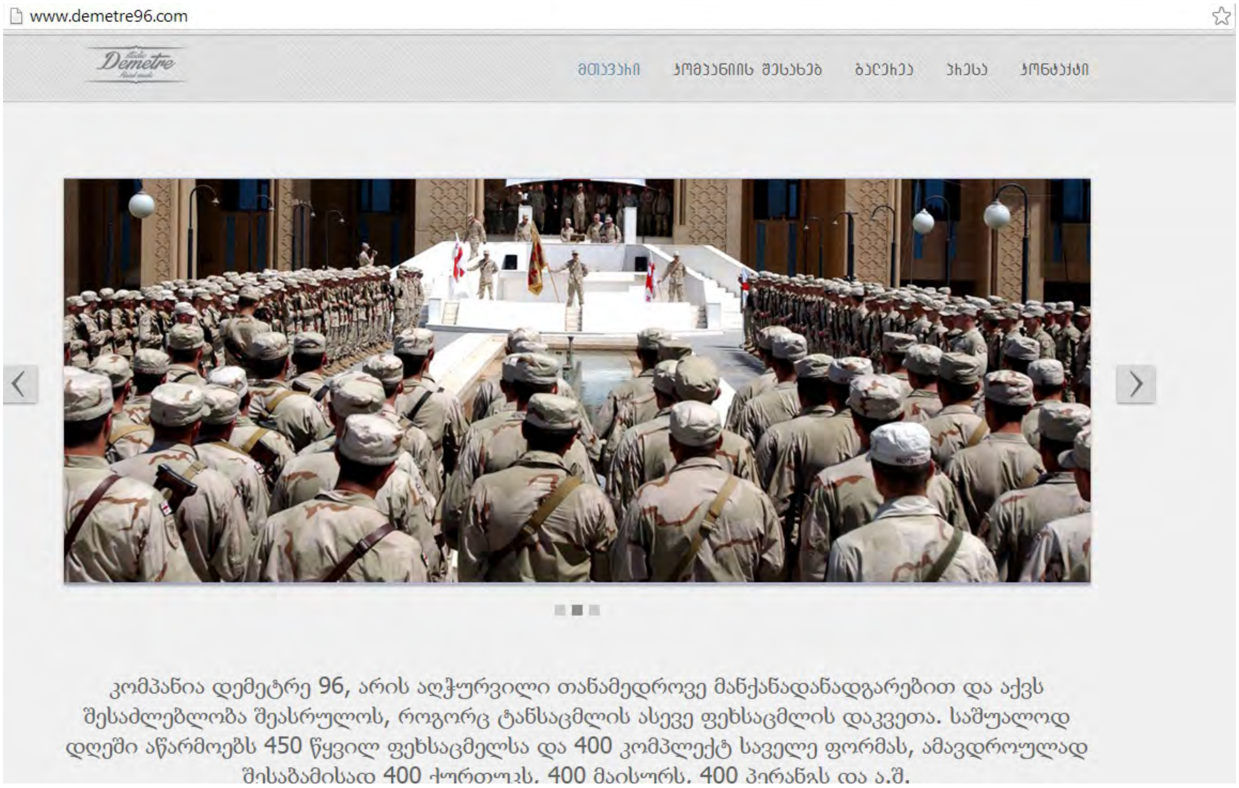

3. **შპს „მარაბდა-კარწახის რკინიგზა“**

4. შპს „რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრი“

5. სს „ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი“

6. შპს „საქაერონავიგაცია“

7. შპს „საქართველოს ტელერადიოცენტრი“

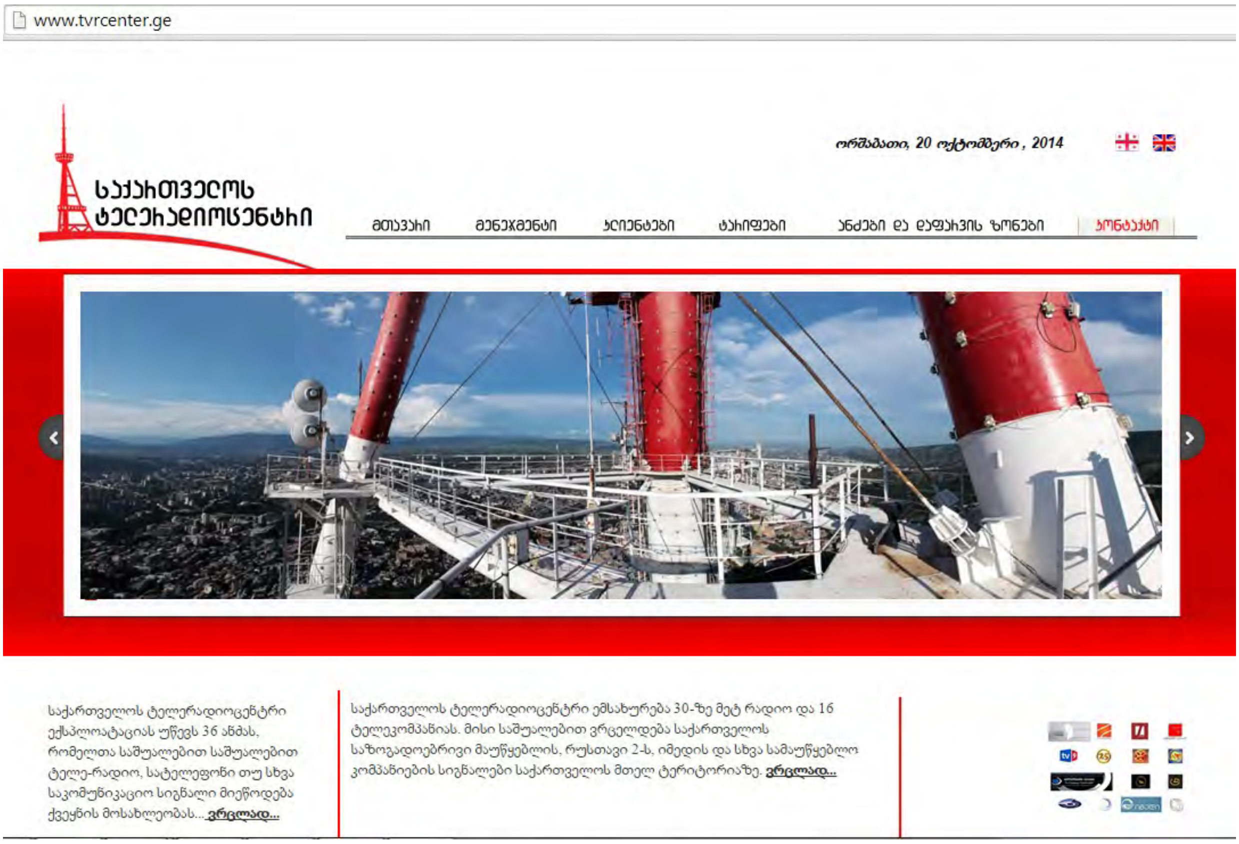

8. შპს „საქართველოს ფოსტა“

9. შპს „აკად. ბ. ნანეიშვილის სახელობის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“

10. შპს „ფსიქიკური ჯანმრთელობის და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრი“

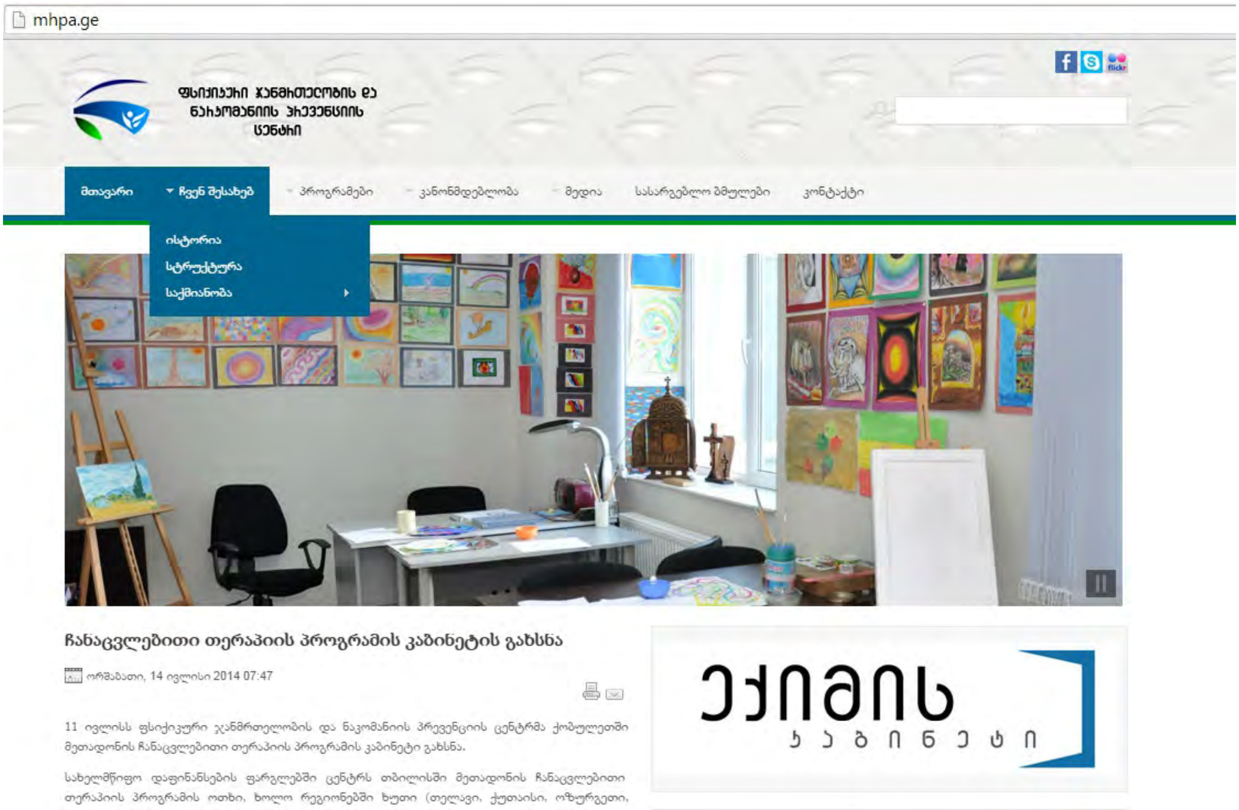

11. სს „ინფექციური პათოლოგიის, შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი“

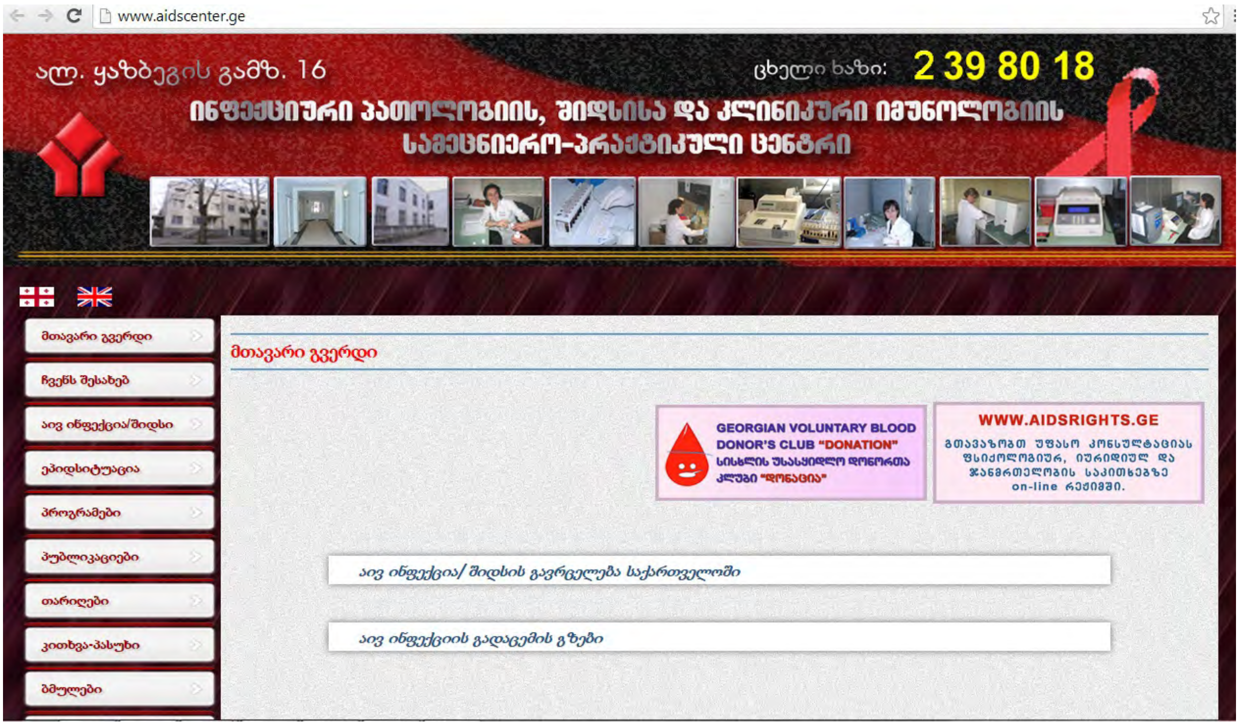

12. შპს „ტექნიკური სპეციალისტების მომზადების ცენტრი“

13. შპს „საქავტოტრანსი“

14. შპს „საზღვაო ტექსერვისი“

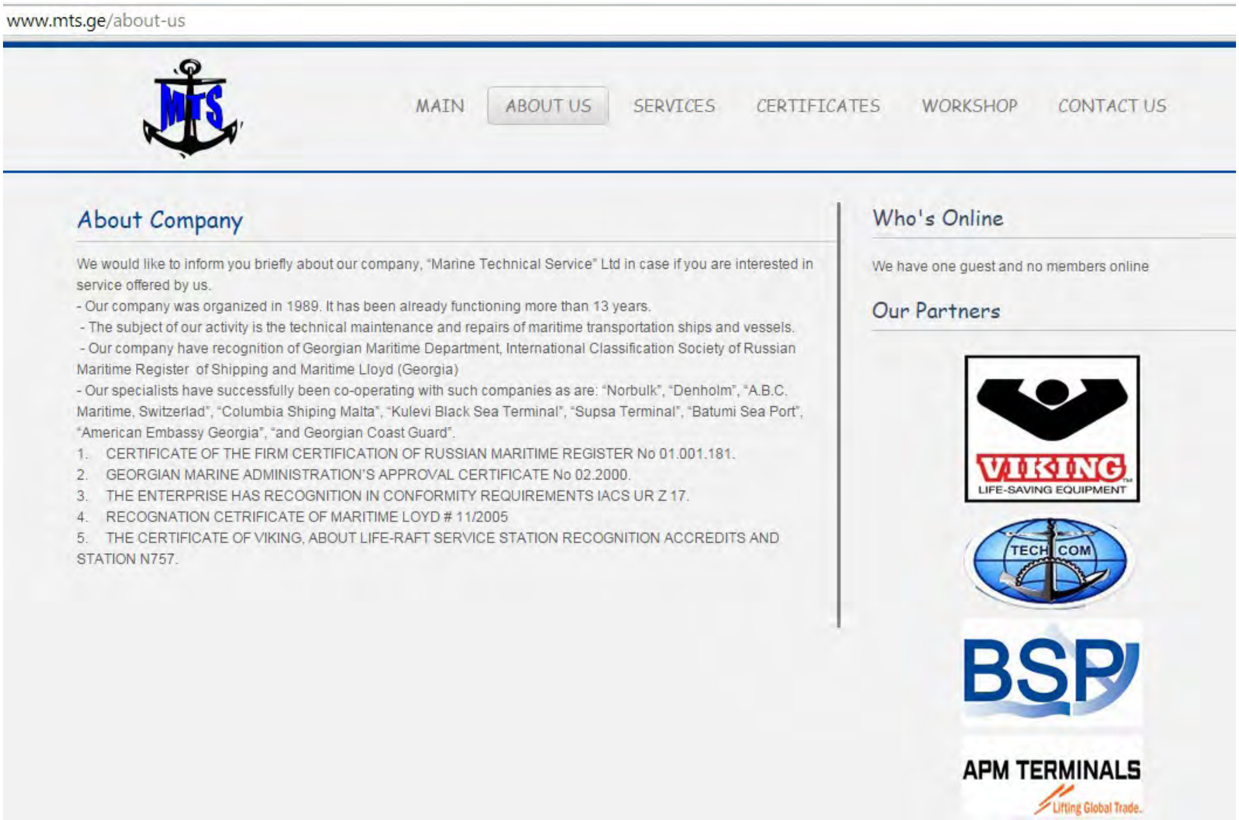

მიუხედავად იმისა, რომ ინტერნეტ-სივრცეში რამდენიმე საწარმოს ვებ-გვერდი არსებობს, ისინი სრულყოფილად მაინც ვერ პასუხობს გამჭვირვალობის სტანდარტებს. ამ კუთხით მნიშვნელოვანია რამდენიმე ასპექტი, რომლებსაც საიტების უმრავლესობა ვერ აკმაყოფილებს. კერძოდ:

- არცერთ საწარმოს არ აქვს გამოქვეყნებული წლიური ანგარიშები (აუდიტის, ფინანსური და ა.შ.);
- მხოლოდ რამდენიმე მათგანს აქვს განთავსებული ინფორმაცია კომპანიის მიზნების, მისიისა და ხედვის, აგრეთვე, სახელმწიფო შესყიდვების (ტენდერები, აუქციონები) ან კადრების შერჩევის შესახებ.

საბოლოო ჯამში, ვერცერთი მსხვილი საწარმო, რომლის კაპიტალი მილიონ ლარს აღემატება, ვერ უზრუნველყოფს გამჭვირვალობის პრინციპების სათანადოდ დაცვას.

დასკვნა

კვლევაში ასახული ინფორმაციის შედეგად, რამდენიმე მნიშვნელოვანი დასკვნის გაკეთება შეიძლება:

- არ არსებობს სათანადო რეგულაცია, რომელიც სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული საწარმოების გამჭვირვალობის თუნდაც მინიმალურ სტანდარტს დაადგენს;
- სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მიერ გაწეული საქმიანობა, რომელიც სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოებთან არის დაკავშირებული, ვერ ჩაითვლება კორუფციის პრევენციისა და მასთან ბრძოლის ეფექტურ მექანიზმად;
- ქონების მართვის ეროვნული სააგენტოს მართვის რგოლში შემავალ საწარმოებში დაბალია იმ საწარმოთა რიცხვი, რომელთაც გააჩნიათ ეთიკის მარეგულირებელი წესები და თვითშეფასების დოკუმენტები;
- სააგენტოს მართვაში არსებულ არცერთ საწარმოში ამ დრომდე მმართველი რგოლის დანიშვნა კონკურსის წესით არ განხორციელებულა და, სამწუხაროდ, მსგავსი ვალდებულება არც კანონით არ არის განსაზღვრული. ამასთან, კონკურსის და შეჯიბრებითობის წესების გამორიცხვა თავისთავად ზრდის საწარმოებში მენეჯერულ პოზიციაზე დასანიშნ პირთა მიმართებით გადაწყვეტილების ერთპიროვნულად, პირადი სიმპათიით მიღების შესაძლებლობას;
- სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს მართვაში არსებული საწარმოების მნიშვნელოვანი ნაწილი წამგებიანია;
- პრობლემურია საწარმოებში დასაქმებულ პირთა რაოდენობის შესახებ ზუსტი ინფორმაციის არსებობა, რაც აღნიშნული საწარმოების მხრიდან ანგარიშვალდებულების სისტემის სისუსტეზე მიუთითებს;
- არ არის განსაზღვრული საწარმოების მხრიდან წლიური ანგარიშების წარდგენის ფორმა, წესი და პირობები. შესაბამისად, მსგავსი დოკუმენტების არარსებობა უარყოფით გავლენას ახდენს საწარმოებთან დაკავშირებით სრული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაზე;
- სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით შექმნილ საწარმოთა უმეტესობას არ გააჩნია ვებ-გვერდი, არ არსებობს პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაცია განხორციელებული ღონისძიებების, სამომავლო გეგმების, წლიური ანგარიშებისა და სხვა მსგავსი ხასიათის საკითხების შესახებ.

საჭიროა, რომ ხელისუფლებამ ქმედითი ნაბიჯები გადადგას სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული საწარმოების გამჭვირვალობის გასაძლიერებლად, რაც შესაძლოა გამოიხატოს საწარმოებში სათანადო ეთიკის კოდექსების, კორუფციის პრევენციის და შიდა აუდიტის დოკუმენტების მიღება-დანერგვაში.

მნიშვნელოვანია, განისაზღვროს საწარმოების მხრიდან წლიური ანგარიშების წარდგენის ფორმა, წესი და პირობები. ამასთან, აუცილებელია, რომ ანგარიშებში სათანადოდ აისახოს საწარმოების გამჭვირვალობასთან დაკავშირებული საკითხები.

ხელისუფლებამ, სახელმწიფოს მართვაში არსებული საწარმოების გამჭვირვალობის მიზნით, უნდა უზრუნველყოს საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების ანალიზი და პრაქტიკაში მისი დანერგვა.

დანართი 1:
სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული საწარმოები 2015 წლის 17 თებერვლის მდგომარეობით.

#	საწარმოს დასახელება	ფორმა	საიდენ. ნომერი	წილი	საქმიანობის სფერო
1	თბილისის ზონალური ს/კ საპროექტო ინსტიტუტი	შპს	204861881	100%	მშენებლობა
2	საქავტოტრანსი	შპს	211345089	100%	მგზავრთა მომსახურება
3	მეფუტკრეობის მარეგულირებელი საბჭო	შპს	204442442	100%	ქართული ფუტკრის აღორძინება
4	ორბელის ღვინის ქარხანა	შპს	242574610	100%	მეღვინეობა
5	საქტრანსგაზმრეწვი	სს	204892189	100%	მრეწველობა
6	საქართველოს გეოლოგიისა და სამთო საქმის ეროვნული კომპანია	სს	204988022	96%	გეოლოგიური კვლევები
7	კოჯრის კეთილმოწყობა	შპს	226572937	47%	კომუნალური მომსახურება
8	ელმავალმშენებელი	სს	200002068	12%	ელმავლების მშენებლობა რემონტი
9	თბილგვირაბმშენი	შპს	202886332	100%	გვირაბების მშენებლობა
10	საქპრესა	სს	203838936	15%	კომუნიკაცია
11	ფონიჭალა - 2007	შპს	206290217	100%	გეოლოგიური კვლევები
12	საქგაზმშენი	სს	208141312	100%	მშენებლობა
13	ჭიათურის ავტოსადგური	შპს	215592446	49%	მომსახურება
14	ნერგი	შპს	226517882	100%	სოფლის მეურნეობა
15	სამეცნიერო-საწარმოო კომპანია ეიტსკი	შპს	200004002	100%	სამეცნიერო კვლევა
16	საქნავთობპროდუქტი	შპს	201990701	100%	მომსახურება
17	ავტობაზა	შპს	202054150	100%	ტრანსპორტი
18	მ.ტ. (მშენტექნიკოსი)	შპს	202282859	63%	მშენებლობა
19	სპეცგეო 2008	შპს	202451060	100%	გეოლოგიური კვლევები
20	ქართული ბაზარი	შპს	203822827	100%	მომსახურება
21	საქართველოს ტუნგო და ეთერზეთი	სს	203860330	10%	ეთერზეთოვანი ნედლეულის წარმოება
22	თბილისი მეყვავილეობის საწარმოო სავაჭრო მეურნეობა ალექსანდრა	შპს	204378477	100%	ყვავილების მოყვანა რეალიზება
23	გეო-ტეკი	შპს	204396563	51%	მშენებლობა
24	მარაბდა-კარწახის რკინიგზა	შპს	204522436	100%	ტრანსპორტი
25	ტრანსტექნიკა	შპს	204577001	100%	ყველა სახის საქმიანობა
26	მთავარსაქწყალმშენი	შპს	205005536	100%	მშენებლობა
27	სპეც-კაპ სერვისი	შპს	205017621	100%	ნავთობ საძიებო ტერმინალი
28	საქართველოს ნავთობსადენების კომპანია	სს	206034469	100%	ნავთობის ტრანსპორტირება
29	წყალმშენი-ლილო	შპს	206182708	100%	რკინა-ბეტონის კონსტრუქციების წარმოება
30	საქგეოსერვისი	შპს	206222942	100%	მრეწველობა
31	სამთომაშველი	შპს	206303917	100%	სამაშველო სამიანობა
32	საქართველოს ნავთობისა და გაზის სერვისული კომპანია	შპს	206339924	100%	მომსახურება
33	ელექტროსამონტაჟო მატარებელი N1	შპს	208141544	100%	ელექტროსამონტაჟო სამუშაოები

34	საქაერონავიგაცია	შპს	208144051	100%	კომუნიკაცია
35	დუღაბი	სს	208156092	49%	ხის დამუშავება
36	აგრომონტაჟი	სს	211358207	59%	სამონტაჟო სამუშაოები
37	გეოინდუსტრია	შპს	211359484	100%	გეოლოგიური კვლევები
38	ქუთაისის აეროპორტი	შპს	212671973	100%	ტრანსპორტი
39	გზამშენი №26	შპს	212674970	100%	გზის მშენებლობა
40	სსზ პროექტხელსაწყო	შპს	212681917	100%	პროექტირება
41	იჯიესი	შპს	212699686	50%	მრეწველობა
42	რიონი	ss	212705517	62%	მრეწველობა
43	ქუთაისწყალმშენი	შპს	212842637	100%	სამელიორაციო სამუშაოები
44	ნადარბაზევის მეთესლეობის საწარმო	შპს	217887473	100%	ხორბლის მიღება რეალიზება
45	ხურვალეთის მეთესლეობის საწარმო	შპს	217887883	100%	ხორბლის მიღება რეალიზება
46	ზუგდიდსერვისი	შპს	219982053	100%	უძრავიქ ონების გაქირავება
47	ზუგდიდის კომუნალური მეურნეობის მრავალდარგოვანი გაერთიანება	სს	219982936	75%	კომუნალური მომსახურება
48	ცეკავშირის ზუგდიდის სასურსათო კომბინატი	სს	219983908	51%	დაფნის მიღება-გადამუშავება
49	ზუგდიდავტოტრანსსერვისი	შპს	219995762	100%	ტრანსპორტი
50	სათბური	შპს	221267536	100%	სოფლის მეურნეობა
51	ურავი	სს	222934608	75%	მრეწველობა
52	ახალგორის საგზაო სამმართველო	შპს	223234391	100%	მომსახურება
53	ახალგორის ავტოსატრანსპორტო საწარმო	შპს	223236040	100%	მომსახურება
54	ზავრა	შპს	223351414	100%	სასოფლო სამეურნეო პროდუქტების წარმოება
55	უნიონი	შპს	225379587	20%	მეღვინეობა
56	ახალი სამგორი	შპს	226526943	100%	სოფლის მეურნეობა
57	ბროილერი	სს	226529708	10%	მეფრინველეობა
58	სათბური	შპს	226529959	100%	სოფლის მეურნეობა
59	თეკო	სს	226574098	90%	მეფრინველეობა
60	წინანდალი -საქართველოს ღვინის საგანძური	შპს	231167634	100%	მეღვინეობა
61	მარმარილო	სს	234160109	56%	მრეწველობა
62	აგროტექსერვისი	შპს	234178261	100%	მომსახურება
63	ენერგომშენკონსტრუქცია XXI	შპს	236044473	100%	კომუნალური მომსახურება
64	დევები	შპს	236061364	67%	მრეწველობა
65	ოზურგეთის ნავთობპროდუქტი	სს	237058517	72%	ენერგეტიკა
66	დასუფთავება	შპს	237081901	100%	მომსახურება
67	მშენებელი	შპს	237097182	100%	სამშენებლო სამუშაოების წარმოება
68	საჩხერის საწარმოო კომბინატი	სს	239395622	75%	სამშენებლო ქვის გადამუშავება
69	საყალიბე ქვიშები	შპს	239402179	49%	მშენებლობა
70	სენაკის ავტოტრანსი	შპს	239862234	100%	ტრანსპორტი
71	გეჯეთი 2000	სს	239862261	100%	მეჩაიეობა

72	სენაკის სანაშენე მუშაობისა და ხელოვნური დათესვის სადგური	შპს	239867177	100%	პირუტყვის ხელოვნური დათესვლა და სანაშენე მუშაობა
73	რენტა	შპს	239868336	100%	მომსახურება
74	გეჯეთის თევზი	შპს	239885861	100%	თევზის მოშენება ჭერა
75	ხორშის ეთერზეთი	სს	239897858	100%	მრეწველობა
76	წნორის ღვინის ქარხანა	შპს	240389502	100%	მეღვინეობა
77	ბებნისის სანერგე	შპს	240887572	100%	სოფლის მეურნეობა
78	ქარელის აგრარული ბაზარი	შპს	240899300	50%	სოფლის მეურნეობა
79	ჯვარი-94	სს	242728811	43%	კომუნალური მომსახურება
80	ჯვარის აგრარული ბაზარი	შპს	242729179	100%	მომსახურება
81	ჯვარის ნავთობპროდუქტი	სს	242729286	56%	დარგობრივი
82	ხაშურის მინის ტარა	სს	243855734	23%	მინის ბოთლების წარმოება
83	ხობის კომუნალური სერვისი	შპს	244547200	100%	მომსახურება
84	ავიაკომპანია აზავია	შპს	249250313	100%	ტრანსპორტი
85	კეხვიჰესი	შპს	255506027	100%	ელექტროენერგიის წარმოება
86	ბისტრო	შპს	212676102	25.00%	საკვები ობიექტი
87	საზღვაო ტექსერვისი	შპს	245431206	100%	ტრანსპორტი
88	საქართველოს საზღვაო სანაოსნო	შპს	245400748	100%	ტრანსპორტი
89	საქსპეცტრანსი	შპს	205064446	100%	ტრანსპორტი
90	ლეჟუბანი	შპს	215600437	100%	საბიაო მომსახურება
91	ზესტაფონის საგზაო სამმართველო	შპს	230029288	100%	გზების მშენებლობა
92	ამური	შპს	233643260	100%	სოფლის მეურნეობა
93	კოლხიდმშენი	შპს	233643778	100%	მშენებლობა
94	შემოქმედის ექსპერიმენტული ჩაის საწარმო	შპს	237070049	100%	ჩაის მიღება რეალიზაცია
95	ცაგერის 16 ს.ს სამმართველო	შპს	242572195	100%	გზების მოვლა
96	ნავთობპროდუქტი	სს	219617859	51%	მომსახურება
97	თუშეთგზა	შპს	231167741	100%	გზების მოვლა
98	ზეინდარი	შპს	229654111	100%	სოფლის მეურნეობა
99	იუნიორმშენი	შპს	236041341	60%	მშენებლობა
100	კევრი	შპს	242262056	100%	სოფლის მეურნეობა
101	ხობის ნავთობპროდუქტი	შპს	244548110	51%	ენერგეტიკა
102	გარდაბნის ავტოსატრანსპორტო საწარმო	შპს	226517980	100%	ტრანსპორტი
103	ავტოტრანსი	Sps	238113313	100%	ტრანსპორტი
104	საქენერგოტექრემონტი	ss	236038220	46%	ენერგეტიკა
105	ნავთობი	სს	233642975	100%	ენერგეტიკა
106	კომუნა	შპს	232577538	100%	კომუნალური მომსახურება
107	წისქვილკომბინატი	შპს	440388590	100%	წარმოება
108	წალკაგაზი	შპს	243126443	100%	გაზით მომსაზურება
109	ვარდისუბანი	შპს	215083610	70%	სოფლის მეურნეობა
110	ავტოტრანსრეგულირება სამცხე-ჯავახეთი	შპს	224070831	100%	ტრანსპორტი
111	გუდაურის განვითარების სააგენტო	შპს	215096367	100%	მშენებლობა

112	სახელმწიფო მომსახურეობის ბიურო	შპს	404389372	100%	მომსახურება
113	საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	შპს	404389693	100%	ტრანსპორტი
114	წყაკლანალი XXI	შპს	404870234	100%	მომსახურება
115	სანაშენე მუშაობის და სასოფლო-სამეურნეო ცხოველთა დათესვლის ჯავახეთის სადგური	შპს	223352173	100%	ცხოველთა ხელოვნური დათესვლის სადგური
116	კოლერი	შპს	200008044	100%	-
117	ილეკრო	შპს	211352141	20%	-
118	ცაგერის ღვინის ქარხანა	შპს	242573746	100%	მეღვინეობა
119	იმერეთი - 95	შპს	212808443	100%	ავტომანქანების გაზით მომარაგება
120	აგრომეურნეობა ჭართალი	შპს	229277047	100%	ცხვრის მოშენება რეალიზება
121	ავტომოტოსერვისი	სს	231167750	2%	-
122	ენერგორემმშენი	სს	204378191	9%	ელექტროენერგიიტ მომარაგება
123	შენობა-ნაგებობების მშენებელი	სს	208141438	8%	მშენებლობა
124	რეაბილიტაცია	შპს	206096419	100%	პრობლემატური კომპანიების ლიკვიდაცია რეორგანიზაცია გაკოტრებისთვის ინფორმაციის მოძიება და ამავე კომპანიების ხელმძღვანელობა
125	პროგრესი	Sps	221274859	50%	-
126	აბასთუმანი	შპს	219988976	100%	მეტუნგეობა, მეჩაიეობა
127	ბორი ოილი	შპს	248436287	40%	ვაჭრობა
128	ქალაქ ბოლნისის აგრობაზარი	შპს	225393197	100%	ვაჭრობა
129	თერმული წყლები	შპს	404419214	100%	მოსახლეობის გოგირდოვანი წყლით მომარაგება
130	ტროპიკი	შპს	204562794	100%	-
131	ნინოწმინდის უბონი	შპს	236686528	56%	
132	საქართველოს ტელერადიოცენტრი	შპს	203829250	100%	კომუნიკაცია
133	ხეცერა	შპს	219988182	100%	სოფლის მეურნეობა
134	თბილავიამშენი	შპს	206125496	100%	სამხედრო და სამოქალაქო საავიაციო ტექნიკისა და შეიარაღების დაპროექტება და სხვა
135	ენერგოქსელპროეტი	შპს	204383363	100%	მაღალი ძაბვის ანძების მოვლა პატრონობა
136	გზაარამადნეული	შპს	209442110	100%	ქვა ღორღის გადამუშავება
137	აღმშენებელი	შპს	202886859	100%	მშენებლობა
138	პურის მიმღები	სს	224065794	100%	მშენებლობა
139	პროგრესი XXI	სს	208190152	100%	-
140	ადიგენის მეგზევე	შპს	222722631	100%	-
141	ტექნიკა	Sps	240389076	100%	-
142	საქწყალმშენი	ss	206129134	100%	-
143	ალუკენთი	შპს	217873665	100%	-
144	შანს ოილი	Sps	212705045	100%	ვაჭრობა
145	უნივერსალური სამედიცინო ცენტრი	სს	405001466	100%	სამედიცინო მომსახურება

146	შიდა ქართლის პირველადი ჯანდაცვის ცენტრი	შპს	227721383	100%	მემცენარეობა
147	კურორტ წყალტუბოს განვითარების კომპანია	შპს	243572594	100%	მომსახურება
148	საქართველოს სახელმწიფო დაზღვევა	სს	202887064	100%	მომსახურება
149	ვ. სანიკიძის სახელობის ომის ვეტერანთა კლინიკური ჰოსპიტალი	შპს	202054908	100%	სამედიცინო მომსახურება
150	მოზრდილთა და ბავშვთა პათოლოგიის პათოლოგანატომიური სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	შპს	202065807	100%	სამედიცინო მომსახურება
151	ტუბერკულიოზისა და ფილტვის დაავადებათა ეროვნული ცენტრი	სს	202172139	100%	სამედიცინო მომსახურება
152	ნ.მახვილაძის სახელობის შრომის მედიცინის და ეკოლოგიის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტი	სს	202887126	100%	სამედიცინო მომსახურება
153	აკადემიკოს ე. ფიფიას სახელობის სახალხო კლინიკური საავადმყოფო”	შპს	202353755	100%	სამედიცინო მომსახურება
154	საქკოოპსერვისი	შპს	203850092	100%	ტურისტული მომსახურება
155	მინა	სს	236034830	0%	მიწის წარმოება
156	თბილისის ბალნეოლოგიური კურორტი” “Tbilisi- SPA” ჯანმრთელობის და სამედიცინო რეაბილიტაციის ეროვნული სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	შპს	204380035	100%	სამედიცინო მომსახურება
157	ბალნეოლოგიური სანატორიუმ-პროფილაქტორიუმი ნიჩაფა	შპს	230067030	100%	სამედიცინო მომსახურება
158	საქართველოს მაღალი ტექნოლოგიების ეროვნული ცენტრი	შპს	204862372	100%	სამეცნიერო კვლევა
159	თბილისის ბავშვთა ინფექციური კლინიკური საავადმყოფო	შპს	204871594	100%	სამედიცინო მომსახურება
160	საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის ინსტიტუტი	შპს	204873057	100%	საგანმანათლებლო საქმიანობა
161	საქართველოს სატრასტო-საინვესტიციო კორპორაცია	შპს	204878891	100%	მომსახურება
162	აკადემიკოს ნიკოლოზ ყიფშიძის სახელობის ცენტრალური საუნივერსიტეტო კლინიკა	შპს	205165453	100%	სამედიცინო მომსახურება
163	კლინიკური პათოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	შპს	206051449	100%	სამედიცინო მომსახურება
164	ტექნიკური სპეციალისტების მომზადების ცენტრი	შპს	206107540	100%	საგანმანათლებლო საქმიანობა

165	საქმედტექნიკა	შპს	208144890	100%	სამედიცინო მომსახურება
166	ვერცხლის შემცველი ნარჩენების გადამამუშავებელი საწარმო ვერცხლი	შპს	208146157	100%	სამედიცინო მომსახურება
167	ქალაქ თბილისის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	შპს	209446900	100%	სამედიცინო მომსახურება
168	დეზინფექციის დეზინსექციის დერატიზაციისა და სტერილიზაციის სპეციალიზირებული ეპიდზედამხედველობის სამს	შპს	211327410	100%	სამედიცინო მომსახურება
169	სამედიცინო რეაბილიტაციის ამბულატორიული ცენტრი	შპს	211331389	100%	სამედიცინო მომსახურება
170	ინფექციური პათოლოგიის შიდსისა და კლინიკური იმუნოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	ss	212153756	100%	სამედიცინო მომსახურება
171	გამომცემლობა "ნაკადული"	შპს	212273467	100%	გამომცემლობა
172	ქუთაისის N2 ქალთა კონსულტაცია	შპს	212674765	100%	სამედიცინო მომსახურება
173	ქუთაისის რეგიონალური სისხლის ბანკი	შპს	212677566	100%	სამედიცინო მომსახურება
174	სასტუმრო თბილისი	შპს	212678075	100%	სასტუმრო მომსახურება
175	ქუთაისის მოზარდთა N5 პოლიკლინიკა	შპს	212686477	100%	სამედიცინო მომსახურება
176	ქუთაისის ფსიქიკური ჯამრთელობის ცენტრი	შპს	212693762	100%	სამედიცინო მომსახურება
177	ქუთაისის დ ნაზარიშვილის სახ საოჯახო მედიცინის და საოჯახო მედიცინის რეგიონალური სასწავლო ცენტრი	შპს	212693780	100%	სამედიცინო მომსახურება
178	ქუთაისის სამხარეო ნარკოლოგიური ცენტრი	შპს	212697429	100%	სამედიცინო მომსახურება
179	შშმ და სხვა სოციალურად დაუცველ პირთა სასწავლო საწარმო	შპს	212704304	100%	სამედიცინო მომსახურება
180	ქურთის საავადმყოფო"	შპს	217881175	100%	სამედიცინო მომსახურება
181	სტომადენტი	შპს	219619679	100%	სამედიცინო მომსახურება
182	ტყიბულის რაიონული მრავალპროფილიანი საავადმყოფო	შპს	219619697	100%	სამედიცინო მომსახურება
183	სასტუმრო ტყიბული	შპს	219625966	100%	სასტუმრო მომსახურება
184	ზუგდიდის ფარმაცია	შპს	219984596	100%	სამედიცინო მომსახურება
185	ზუგდიდის პროფილაქტიკური დეზინფექციის განყოფილება	შპს	219984952	100%	სამედიცინო მომსახურება
186	ზუგდიდის კულტურისა და ხელოვნების სახლი	შპს	220377839	100%	კულტურულ საგანმანათლებლო საქმიანობა
187	სანატორიუმი მეტალურგი	შპს	221268553	99%	სასტუმრო მომსახურება
188	აბასთუმნის ტუბსაწინააღმდეგო საავადმყოფო"	შპს	222717246	100%	სამედიცინო მომსახურება

189	ახალგორის რაიონული პოლიკლინიკა	შპს	223234426	100%	სამედიცინო მომსახურება
190	ახალგორის რაიონული საავადმყოფო	შპს	223234435	100%	სამედიცინო მომსახურება
191	ახალგორის სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახური 03”	შპს	223237192	100%	სამედიცინო მომსახურება
192	ახალციხის რაიონული საავადმყოფო	ss	224066891	100%	სამედიცინო მომსახურება
193	პანსიონატი პლატო	ss	226109449	99%	საკურორტო მომსახურეობა
194	მთის ხეობა	ss	226109804	99%	საკურორტო მომსახურეობა
195	საფეხბურთოთ კლუბი ბორჯომი	შპს	226148763	100%	სპორტული კლუბი
196	სერვისი - 8	შპს	226164717	100%	ტურისტული მომსახურება
197	კურორტი ახტალა	ss	227720883	100%	საკურორტო მომსახურეობა
198	ზესტაფონის რაიონის ცენტრალური პოლიკლინიკა	შპს	230030150	100%	სამედიცინო მომსახურება
199	ზესტაფონის რკინიგზის საკვანძო საავადმყოფო	შპს	230039142	100%	სამედიცინო მომსახურება
200	მანგლისის საავადმყოფო პოლიკლინიკა	შპს	230805117	100%	სამედიცინო მომსახურება
201	მკურნალი	შპს	231169491	100%	სამედიცინო მომსახურება
202	თელავის სამხარეო ნარკოლოგიური ცენტრი	შპს	231171148	100%	სამედიცინო მომსახურება
203	თელავის ფსიქონევროლოგიური დისპანსერი	შპს	231171157	100%	სამედიცინო მომსახურება
204	პროფესორ შოთაძის სახელობის ჩხარის საუბნო საავადმყოფო”	შპს	231961213	100%	სამედიცინო მომსახურება
205	ნევრონი	შპს	233642662	100%	სამედიცინო მომსახურება
206	გურიის სამედიცინო ცენტრი	შპს	233646757	100%	სამედიცინო მომსახურება
207	მცხეთის სამხარეო მრავალპროფილიანი საავადმყოფო	შპს	236035438	100%	სამედიცინო მომსახურება
208	მკურნალი	შპს	236035483	100%	სამედიცინო მომსახურება
209	რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრი	შპს	236035517	100%	სამედიცინო მომსახურება
210	ნინოწმინდის საავადმყოფო-პოლიკლინიკური და სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახური-03-ის გაერთიანeba	შპს	236690103	100%	სამედიცინო მომსახურება
211	ოზურგეთის რეგიონალური სტომატოლოგიური ცენტრი	შპს	237081616	100%	სამედიცინო მომსახურება
212	სამტრედია 2002	სს	238725947	100%	სასტუმრო მომსახურება
213	მომავალი	შპს	238750106	100%	სამედიცინო მომსახურება
214	კურორტი მენჯი	სს	239860021	100%	საკურორტო მომსახურეობა
215	სენაკის საავადმყოფო-პილიკლინიკური გაერთიანება	შპს	239865071	100%	სამედიცინო მომსახურება
216	სენაკის ბავშვთა საავადმყოფო	შპს	239866542	100%	სამედიცინო მომსახურება
217	ამბოლატორიული პოლიკლინიკური გაერთიანება	შპს	239866551	100%	სამედიცინო მომსახურება

218	სენაკის სამშობიარო სახლი	შპს	239866560	100%	სამედიცინო მომსახურება
219	სარაიონთაშორისო ფსიქონერვიული დისპანსერი	შპს	239866579	100%	სამედიცინო მომსახურება
220	სენაკის რაიონული საავადმყოფო	სს	239866588	100%	სამედიცინო მომსახურება
221	ჯანმრთელობა	შპს	240392918	100%	სამედიცინო მომსახურება
222	ზედიანის ფსიქიატრიული საავადმყოფო	შპს	243123455	100%	სამედიცინო მომსახურება
223	ალ. ქაჯაიას სახელობის სურამის ფსიქიატრიული საავადმყოფო	შპს	243858544	100%	სამედიცინო მომსახურება
224	სანატორიუმი სურამი	სს	243863333	99%	საკურორტო მომსახურეობა
225	გ. ჯომართიძის სახელობის ხაშურის სტადიონი	შპს	243892178	100%	სპორტული საქმიანობა
226	აკად. ზ.ნანეიშვილის სახელობის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი	შპს	244969370	100%	სამედიცინო მომსახურება
227	ვახტანგ ბოჭორიშვილის სახელობის სეფსისის საწინააღმდეგო ცენტრი	შპს	212153747	100%	სამედიცინო მომსახურება
228	ო. ჩხობაძის სახ. ინვალიდთა და ხანდაზმულთა სამკურნალო რეაბილიტაციის კლინიკური ცენტრიklinikuri centri"	შპს	212672080	100%	სამედიცინო მომსახურება
229	ძოწენიძის სახ. იმერეთის სამხარეო კლინიკური საავადმყოფო	სს	212693539	100%	სამედიცინო მომსახურება
230	დასავლეთ საქართველოს ტუბერკულიოზისა და ფილტვის დაავადებათა ცენტრი	შპს	212691354	100%	სამედიცინო მომსახურება
231	საგარეჯოს რაიონული საავადმყოფო	სს	238143200	100%	სამედიცინო მომსახურება
232	ზაზა ფანასკერტელი	სს	240886145	100%	სამედიცინო მომსახურება
233	გარდაბნის რაიონული საავადმყოფო	შპს	226523615	100%	სამედიცინო მომსახურება
234	ქუთაისის პრესის სახლი	შპს	212677673	100%	გამომცემლობა
235	რეგიონული ჰოსპიტალი	შპს	404381165	100%	სამედიცინო მომსახურება
236	თერჯოლის რაიონული პოლიკლინიკა	შპს	231954613	100%	სამედიცინო მომსახურება
237	გალის ჯანდაცვის სისტემის რეაბილიტაცია	შპს	244561942	100%	სამედიცინო მომსახურება
238	საქართველოს ფოსტა	შპს	203836233	100%	საფოსტო მომსახურება
239	წყალტუბომინწყლები	სს	221269918	100%	მინერალური წყლით უზრუნველყოფა
240	ბორჯომის სამკურნალო საწარმოო გაერთიანება	შპს	226118493	100%	სამედიცინო მომსახურება
241	წამლის ხარისხის კონტროლის ცენტრი - ქუთაისი 2010	შპს	412671817	100%	სამედიცინო მომსახურება
242	ბოლნისი - 2000	შპს	225377641	70%	სოფლის მეურნეობა
243	რუსთავის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	შპს	216296880	100%	მომსახურეობა

244	ახალციხის ქალთა კონულტაცია და კანისა და ვენსნეულებათა დისპანსერი	შპს	424065424	100%	სამედიცინო მომსახურება
245	თბილისის #1 სტომატოლოგიური პოლიკლინიკა	შპს	204379074	100%	სამედიცინო მომსახურება
246	ქართული კინოს განვითარების ცენტრი	შპს	400051199	100%	კინოს განვითარება
247	ფსიქიკური ჯანმრთელობის და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრი	შპს	404945164	100%	მომსახურება
248	თბილსის სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის ცენტრი	შპს	204869044	100%	სამედიცინო მომსახურება
249	თბილისის №5 ტუბდისპანსერი	შპს	208172591	100%	მომსახურეობა
250	თბილისის №3 ტუბდისპანსერი	შპს	206051074	100%	მომსახურეობა
251	თბილისის №2 ტუბსაწინააღმდეგო დისპანსერი	შპს	202050895	100%	მომსახურეობა
252	ჰერპეს ცენტრი	შპს	211379943	100%	მომსახურეობა
253	ქ. თბილისის კარდიოლოგიური საავადმყოფო	შპს	202887279	100%	სამედიცინო მომსახურება
254	ჩუღურეთი	შპს	202886154	100%	მომსახურეობა
255	სამედიცინო ამბულატორია ფონიჭალა	შპს	206344062	100%	სამედიცინო მომსახურება
256	ტყვიავის საავადმყოფო	შპს	217879696	100%	სამედიცინო მომსახურება
257	შევარდენი	შპს	229280122	10%	-
258	სამეგრელო-ზემო სვანეთის ტელერადიოკომპანია სამეგრელო	შპს	219994139	64%	ტელერადიოკომპანია
259	აგროინვესტი	სს	201947572	100%	-
260	ქვემო ქართლის რეგიონალური სისხლის გადასხმის სადგური	შპს	216296318	100%	სამედიცინო მომსახურება
261	დემეტრე 96	შპს	205221614	100%	სამკერვალო
262	შპს ანალიზხელსაწყო	შპს	206108068	100%	
263	ანაკლია	შპს	404396293	100%	სამთავრობო დაწესებულებების მომსახურება
264	სახელმწიფო კვებითი უზრუნველყოფა	შპს	404482537	100%	

დანართი 2:
2014 წელს გამოქვეყნებული თანამდებობის პირის ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაცია

#	ხელმძღვანელი/ დირექტორი	დასახელება	შემოსავალი	თანამდებობა	გამოქვეყნების თარიღი
1	გოჩა მეზვრიშვილი	შპს-საქაერონავიგაცია	89733	გენერალური დირექტორი	03-10-14
2	გოჩა ბაკურაძე	შპს-აკად. ბ. ნანეიშვილის სახელობის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი	76333	გენერალური დირექტორი	14/03/2014
3	ქეთევან ალექსიძე	შპს-საქართველოს აეროპორტების გაერთიანება	72000	დირექტორი	14/03/2014
4	ავთანდილ იმედაძე	შპს-აკადემიკოს ნიკოლოზ ყიფშიძის სახელობის ცენტრალური საუნივერსიტეტო კლინიკა,	68937	ხელმძღვანელი	14/03/2014
5	ლევან ჩიკვაიძე	შპს-საქართველოს ლატარიის კომპანია	66574	ხელმძღვანელი	13/03/2014
		შპს-საქართველოს ფოსტა	35967	ხელმძღვანელი	13/03/2014
		შპს-ექსპრესი	30500	ხელმძღვანელი	13/03/2014
6	ზვიად გონაძე	შპს-სახელმწიფო მომსახურების ბიურო	66227	ხელმძღვანელი	14/03/2014
7	თამარ ვარდანაშვილი	შპს-დემეტრე 96	60000	დირექტორი	25/02/2014
8	გიორგი დიდავა	შპს-მოზრდილთა და ბავშვთა პათოლოგიის პათოლოგანატომიური სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	58636	დირექტორი	03-12-14
9	ირაკლი გამყრელიძე	შპს-ფსიქიკური ჯანმრთელობის და ნარკომანიის პრევენციის ცენტრი	56929	გენერალური დირექტორი	13/03/2014
10	ნანა ლობჟანიძე	შპს-ქუთაისის რეგიონალური სისხლის ბანკი	48617	ხელმძღვანელი	03-11-14
11	მერაბ კვიცარიძე	შპს-ქუთაისის დ. ნაზარიშვილის სახელობის საოჯახო მედიცინის რეგიონალური სასწავლო ცენტრი	46838	ხელმძღვანელი	13/03/2014
12	ნიკოლოზ საакაშვილი	შპს-თბილისის ბალნეოლოგიური კურორტი თბილისი სპა ჯანმრთელობის და სამედიცინო რეაბილიტაციის ეროვნული სამეცნიერო პრაქტიკული ცენტრი,	45000	გენერალური დირექტორი	03-10-14
13	გიორგი დეკანოსიძე	შპს-საქართველოს ტელერადიოცენტრი	43400		27/02/2014
14	თეიმურაზ იობაშვილი	შპს-მშენებლობის პროექტების ექსპერტიზა	38900	დირექტორი	03-05-14

15	შოთა კვარაცხელია	შპს-თბილავიამშენი	36000	დირექტორი	03-12-14
16	პაატა ქვლივიძე	შპს-თბილგვირაბმშენი	32950	ხელმძღვანელი	03-11-14
17	ავთანდილ ვანაძე	შპს-ბედიანის ფსიქიატრიული საავადმყოფო	32500	დირექტორი	03-12-14
18	თეიმურაზ აბზიანიძე	შპს-საქართველოს მაღალი ტექნოლოგიების ეროვნული დისპანსერი	32363	ხელმძღვანელი	14/03/2014
19	ოლეგ ბიჭიაშვილი	სს-საქართველოს რკინიგზა	32000	გენერალური დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი	17/03/2014
20	ბიძინა მგალობლიშვილი	შპს-ქალაქ თბილისის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	30000	დირექტორი	13/03/2014
21	ივანე მაღლაკელიძე	შპს-ო. ჩხობაძის სახელობის ინვალიდთა და ხანდაზმულთა სამკურნალო-სარეაბილიტაციო კლინიკური ცენტრი	30000	დირექტორი	03-12-14
22	ზურაბ ადამია	შპს-საქავტოტრანსი	24500	დირექტორი	03-11-14
23	თამაზ ქაძე	შპს-აბასთუმნის ტუბსაწინააღმდეგო საავადმყოფო	24000	ხელმძღვანელი	03-11-14
24	ლაშა კილაძე	შპს-ქუთაისის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	24000	ხელმძღვანელი	25/02/2014
25	სოლომონ ჩხაიძე	შპს-საზღვაო ტექსერვისი	19680	ხელმძღვანელი	03-05-14
26	თენგიზ ვადაჭკორია	შპს-სამთომაშველი	18840	დირექტორი	13/03/2014
27	დავით პატარიძე	შპს-რადიოლოგიური კლინიკა	18000	დირექტორი	03-11-14
28	ნინო მიქაბერიძე	შპს-სერვისი-8	17375	დირექტორი	17/9/2014
29	ვახტანგ ამირანაშვილი	შპს-ალ. ქაჯაიას სახელობის სურამის ფსიქიატრიული საავადმყოფო,	16800	გენერალური დირექტორი	03-06-14
30	დავით მინდიაშვილი	შპს-საქსპეცტრანსი	15000	დირექტორი	13/03/2014
31	ხათუნა კაკიაშვილი	შპს-რუსთავის ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრი	13803	ხელმძღვანელი	03-12-14
32	ომარ ქუტიძე	შპს-ვახტანგ ბოჭორიშვილის სახელობის სეფსისის საწინააღმდეგო ცენტრი	13200	ხელმძღვანელი	03-09-14
33	დავით მჟავანაძე	შპს-წყალმშენი-ლილო	12915	დირექტორი	14/03/2014
34	გიორგი მაცაბერიძე	შპს-ვ.სანიკიძის სახელობის ომის ვეტერანთა კლინიკური ჰოსპიტალი	11419	ხელმძღვანელი	14/03/2014
35	ეკატერინე ნონიაშვილი	შპს-დეზინფექციის დერატიზაციისა და სტერილიზაციის სპეციალიზირებული ეპიდზედამხედველობის ცენტრი,	11030	დირექტორი	13/03/2014

36	ლევან ღაღანიძე	შპს-ავტობაზა	10800	დირექტორი	03-12-14
37	კარენ ზალალიანი	შპს-ნინოწმინდის საავადმყოფო-პოლიკლინიკური და სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახური 03-ის გაერთიანება,	9225	ხელმძღვანელი	25/02/2014
38	ლუარა დგებუაძე	შპს-სენაკის ბავშვთა საავადმყოფო	9139	დირექტორი	03-05-14
39	თეიმურაზ ჯორბენაძე	შპს-კლინიკური პათოლოგიის სამეცნიერო-პრაქტიკული ცენტრი	9000	დირექტორი	14/03/2014
40	მზია თოდუა	შპს-ზუგდიდის ფარმაცია	8600	ხელმძღვანელი	03-10-14
41	დავით ასათიანი	შპს-გამომცემლობა ნაკადული	8400	დირექტორი	03-12-14
42	ირინე გეგეჭკორი	შპს-თელავის ფსიქონევროლოგიური დისპანსერი,	7980	დირექტორი	14/03/2014
43	ვახტანგ მაგრაქველიძე	შპს-ქუთაისწყალმშენი	7200	დირექტორი	14/03/2014
44	დემნა დადიანი	შპს-თერმული წყლები	6195	დირექტორი	03-01-14
45	თამაზ მანდარია	შპს-ტექნიკური სპეციალისტების მომზადების ცენტრი	6000	გენერალური დირექტორი	03-04-14
46	ზეინაბ სანდოძე	შპს-თბილისის #2 ტუბსაწინააღმდეგო დისპანსერი,	1000	ხელმძღვანელი	03-11-14
47	ლია გაბუნია	შპს-სენაკის სამშობიარო სახლი	800	ხელმძღვანელი	13/03/2014
48	ომარ ლეკიშვილი	შპს-თუშეთგზა			03-12-14
49	თენგიზ წულუკიძე	შპს-თბილისის ბავშვთა ინფექციური კლინიკური საავადმყოფო,			03-11-14
50	თამარ ჯანელიძე	შპს-დასავლეთ საქართველოს ტუბერკულოზისა და ფილტვის დაავადების ცენტრი			03-11-14
51	ვალერიან ბექაური	შპს-წალკაგაზი,			03-07-14
52	ამირან ფანცულაია	შპს-ენერგომშენკონსტრუქცია XXI,			03-06-14